

STUDIEGIDS 2025–2026

BACHELOR TOEGEPASTE FILOSOFIE (TF)

Postpropedeutische fase

POSTPROPEDEUTISCHE FASE – Toegepaste Filosofie (TF)

I. MODUULOVERZICHT

Leerjaar 2 TF

I.		
	1) Taalfilosofie en Metaforen (2TM1)	6 EC – 7x hoorcollege (1,75 uur)
	2) Inleiding Bestuurskunde (2TF-INB)	4 EC – 4x hoorcollege (1,75 uur)
	3) Besturen en Veranderen (2TF-BV1)	4 EC – 4x hoorcollege (1,75 uur)
	4) Onderzoekskunde II (2OK1)	2 EC – 2x hoorcollege (1,75 uur)
II.		
	5) Inleiding Economie (2TF-INE1)	4 EC – 4x hoorcollege (1,75 uur)
	6) Andere Economie (2TF-AE1)	4 EC – 4x hoorcollege (1,75 uur)
	7) Filosofische Vaardigheden II (2FV1)	6 EC – 7x hoorcollege (1,75 uur)
III.		
	8) Retorica en Narrativiteit I (2RN1)	4 EC – 4x hc + wc op zat.ochtend (3 uur)
	9) Inleiding Media (2TF-INM1)	4 EC – 4x hoorcollege (1,75 uur)
	10) Verdieping Media (2TF-VM1)	4 EC – 4x hoorcollege (1,75 uur)
	11) Logica en Beslistheorie (2LB1)	5 EC – 7x hoorcollege (1,75 uur)
IV.		
	12) Cultuurfilosofie (2CF1)	5 EC – 7x hoorcollege (1,75 uur)
	13) Inleiding Duurzaamheid (2TF-IND1)	4 EC – 4x hoorcollege (1,75 uur)
	14) Duurzaamheid en Rechtvaardigheid (2TF-DR1)	4 EC – 4x hoorcollege (1,75 uur)

60 EC

Leerjaar 3 TF

I.		
	1) Toegepaste Ethiek (3TE1)	7 EC – 7x hoorcollege (1,75 uur)
	2) Openbaar Bestuur (3TF-OB1)	4 EC – 3x hc + wc op zat.ochtend (3 uur)
	3) Milieuethiek (3TF-ME1)	4 EC – 4x hoorcollege (1,75 uur)
	4) Keuzeactiviteit I (3KA1)	1 EC – geen college
II.		
	5) Toegepaste Politieke Filosofie (3TPF1)	7 EC – 7x hoorcollege (1,75 uur)
	6) Narratieve Professionaliteit (3TF-NAP1)	4 EC – 4x hoorcollege (1,75 uur)
	7) Creatief Schrijven (3TF-CS1)	4 EC – 4x hoorcollege (1,75 uur)
	8) Keuzeactiviteit II (3KA2)	1 EC – geen college
III.		
	9) Retorica en Narrativiteit II (3RN1)	4 EC – 4x hc + wc op zat.ochtend (3 uur)
	10) Normatieve Professionaliteit (3TF-NP1)	4 EC – 4x hoorcollege (1,75 uur)
	11) Onderzoekskunde III (3OK1)	3 EC – 3x hoorcollege (1,75 uur)
IV.		
	12) Keuzeactiviteit III (3KA3)	1 EC – geen college
	13) Meewerkstage (3TF-MST1)	15 EC – intervisiebijeenkomsten
	14) Schriftelijke Taalvaardigheid III (3TV1)	1 EC – geen college

60 EC

Leerjaar 4 TF

I.		
	1) Projectstage (4TF-PST1)	15 EC – intervisiebijeenkomsten
	2) Verdieping Filosofie (4VF1)	3 EC – college zat.ochtend (3 uur)
II.		
	3) Levenskunst 2 (4LK1)	3 EC – college zat.ochtend (3 uur)
III.		
	4) AFSTUDEERPROGRAMMA (4TF-ASPI)	25 EC – intervisiebijeenkomsten
	5) Wetenschapsfilosofie 2 (4WF1)	3 EC – college zat.ochtend (3 uur)
	6) Wijsgerige Antropologie 2 (4WA1)	3 EC – college zat.ochtend (3 uur)
IV.		
	7) Wijsgerige Ethiek 2 (4WE1)	3 EC – college zat.ochtend (3 uur)
	8) Politieke en Sociale Filosofie 2 (4PSF1)	3 EC – college zat.ochtend (3 uur)
	9) Schriftelijke Taalvaardigheid IV (4TV1)	1 EC – geen college
	10) Keuzeactiviteit IV (4KA1)	1 EC – geen college

60 EC

II. COMPETENTIES – beroepsspecifiek

De HTF-afgestudeerde **Toegepaste Filosofie (TF)** beschikt over de volgende beroepsspecifieke competenties:

- 1) Een HTF-afgestudeerde TF weet de weg in het publieke domein en overziet de gevolgen van politiek-strategische keuzes voor het (anders) oplossen van organisatie- en maatschappelijke vraagstukken.
- 2) Een HTF-afgestudeerde TF is in staat beleid te ontwikkelen, te implementeren en te evalueren en beschikt over de handelingsbekwaamheid om zich te verantwoorden voor de eigen visie en aanpak.
- 3) Een HTF-afgestudeerde TF beschikt over kennis en inzicht op het gebied van zowel de traditionele als duurzame economie, en op het gebied van lerend organiseren en besturen.
- 4) Een HTF-afgestudeerde TF is in staat economische kwesties met ethische vraagstukken te verbinden en is in staat anderen te ondersteunen bij de ontwikkeling naar een duurzame aanpak.
- 5) Een HTF-afgestudeerde TF heeft kennis van debatten die in de openbaarheid spelen en is in staat om daar filosofisch op te reflecteren, en deze in nieuwe perspectieven te plaatsen met behulp van relevante filosofische theorie.
- 6) Een HTF-afgestudeerde TF is in staat om met behulp van relevante filosofische theorie zijn eigen standpunt te vormen over culturele en maatschappelijke vraagstukken, en kan dit op overtuigende wijze uitdragen.

[Bij de formulering van bovenstaande competenties is rekening gehouden de afspraken van het Landelijk Overleg Bestuurskunde Opleidingen en het landelijk beroeps- en opleidingsprofiel van de hbo-bachelor Journalistiek.]

III. MODUULBESCHRIJVINGEN (+ tijdsbegroting en toetsmatrijs)

Tweede jaar

Module 1	Taalfilosofie en Metaforen (per. 1) – ALGEMEEN
Code	2TMI
Omvang	6 EC
Docent	Drs. Martin Slagter en Charly Bos MA
Leerdoelen	Kennis van en inzicht in (onderdelen van) de taalfilosofie en de Conceptuele Metafoorthorie, alsmede toepassing van deze theorie in concrete (beroeps)situaties.
Inhoud	Inleiding in de taalfilosofie aan de hand van teksten van en over Ludwig Wittgenstein, Michel Foucault en J.R. Searle. De Conceptuele Metafoorthorie wordt behandeld aan de hand van het werk van George Lakoff en Mark Johnson. Alle behandelde theorie wordt zoveel mogelijk toegelicht met praktijkvoorbeelden en toegepast in een actuele context en in de beroepspraktijk.
Werkvorm	Hoorcollege
Toetsvorm	Schriftelijke tentamen
Literatuur	Reader met teksten van Martin Stokhof (over Wittgenstein), Harry van den Berg (over Foucault en discoursanalyse), J.R. Searle en Lakoff/Johnson - uitgave van de HTF/ te downloaden via Teams en/of in print te verkrijgen tegen kostprijs
Tijdsbegroting	Gedurende 7 weken 1,75 uur hoorcollege (7 x 1,75 = 12,5 uur) Vorbereiding colleges (7 x 7 = 49 uur) Bestudering teksten (primaire) filosofische teksten uit reader (37 uur) Training leesvaardigheid tijdens studie-uren (12 uur) Oefenen toepassing behandelde theorie (35 uur) Vorbereiding tentamen (20 uur) Maken tentamen (2 uur)
Totaal: 167,5 uur	

TOETSMATRIJS

Competenties: I. A1, A2 / I. C6, C7, C8 / II. 9

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			

Kennis van en inzicht in (onderdelen van) de taalfilosofie, het mentalisme en de Conceptuele Metafoorthetheorie.	+	++	
Toepassing van de theorie in concrete (beroeps)situaties.	+	+	++
Kennis van discoursanalyse en toepassing hiervan in concrete (beroeps)situaties.	+	+	++

Module 2	Inleiding Bestuurskunde (per. 1) – TF-SPECIFIEK
Code	2TF-INB1
Omvang	4 EC
Docent	Daniël Doodkorte MA
Leerdoelen	Kennis maken met het vakgebied van de bestuurskunde, het karakter van de bestuurskunde, typen organisaties en met name het maken van beleid in openbare en semiopenbare organisaties. Zicht krijgen op de specifieke bijdrage die de Toegepast Filosoof aan (semi-) openbare organisaties kan leveren.
Inhoud	In deze inleidende module gaan we in op het vakgebied bestuurskunde. Aan bod komen o.a. het maken van beleid, het karakter van het openbaar bestuur, organisatie en functioneren van het openbaar bestuur, het beïnvloeden van beleid en typen organisaties in openbaar en semiopenbaar bestuur, maatschappelijk verantwoorde organisaties en de ontwikkelingen daarin. Specifiek aandacht krijgt de wijze waarop je een organisatie kunt beschrijven en hoe je begrippen kiest voor zo'n beschrijving.
Werkvorm	Hoor- en werkcollege
Toetsvorm	Schriftelijke tentamen
Literatuur	- Gabriel van de Brink, <i>Waarom morele vragen politiek urgent worden. Een bijdrage vanuit de maatschappelijke bestuurskunde</i> (2). Boom Bestuurskunde. 1^e druk. ISBN: 9789462366428 - Wierdsma & Swieringa, <i>Lerend Organiseren</i>, diverse drukken. Stenfert Kroese. - Diverse artikelen en teksten uit o.a. Maturana & Varela, <i>De Boom Der Kennis</i>
Tijdsbegroting	Gedurende 4 weken 1,75 uur hoor-/werkcollege (4 x 1,75 = 7 uur) Voorbereiding / huiswerk / achtergrondliteratuur (4 x 5 = 20 uur) Voorbereiding zelfwerkuren (3 x 4 = 12 uur). Uitwerking opdrachten zelfwerkuren (4 x 1 = 4 uur)

Bestudering literatuur (30 uur) Voorbereiding tentamenopdracht (35 uur) Tentamen (3 uur)

Totaal: 111 uur

TOETSMATRIJS

Competenties: I. A1 / I. B4 / I. C8 / TF. 1

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Kennis maken met het vakgebied van de bestuurskunde	+	+	
Kennis maken met typen organisaties en met name het maken van beleid in openbare en semiopenbare organisaties	+	+	
Zicht krijgen op de specifieke bijdrage die de Toegepast Filosoof aan (semi-)openbare organisaties kan leveren		+	

Module 3

Besturen en Veranderen (per. 1) – TF-SPECIFIEK

Code

2TF-BV1

Omvang

4 EC

Docent

Daniël Doodkorte MA

Leerdoelen

De student:

- kent en herkent maatschappelijke uitdagingen;
- beschikt over morele competenties en zet deze verantwoord in;
- onderscheidt verschillende organisatie-paradigma's;
- maakt onderscheid tussen positioneel en transactioneel organiseren;
- kent en herkent de wijze van leren van organisaties;
- kan omgaan met tijdelijkheid;
- kan omgaan met ambiguïteit.

Inhoud

We leven in een tijd dat bedrijven, overheden, maatschappelijke organisaties zich ontwikkelen naar kennisintensieve organisaties en zich (mede daardoor) geconfronteerd zien met zulke snelle veranderingen op zoveel terreinen, dat de organisatiedeskundigen en managers er geen vat meer op krijgen. Meer beheersing en alsmaar uitdijende controle leidt op paradoxale wijze tot een geringere beheersbaarheid van processen. Van medewerkers (bestuurders, managers, beleidsmedewerkers) wordt verwacht dat ze in staat zijn

om te gaan met tijdelijkheid, ambiguïteit, dissensus en spontaan handelen. Met andere woorden: ze moeten omgaan met toenemende complexiteit. Die complexiteit zien we 'buiten' in een toename van eisen, verlangens, wensen van consumenten (externe variëteit) en 'binnen' in groeiende eisen, verlangens, opvattingen van medewerkers (interne variëteit). De wet van Ashby leert: *'only variety beats variety'*. Om de toenemende onvoorspelbaarheid en complexiteit op te kunnen vangen, is een nieuwe vorm van organiseren vereist: transactioneel organiseren. Deze vorm van organiseren kenmerkt zich door een focus op 'transacties', speelt in op zaken als tijdelijkheid, verandering, leren en heeft als basis persoonsgebonden kennis. Daarmee wordt ook de persoonsvorming van belang. Bij dit alles laten bestuurders en beleidsmakers zich niet meer leiden door regels, maar door principes. Een van die principes is dat mensen in interactie betekenis creëren. Betekenis ontstaat daar waar mensen samenwerken. Betekenis is niet iets wat is, maar iets wat wordt. Betekenisgeving is een proces van betekeniscreatie: van co-creatie. Bestuurders en beleidsmakers geven leiding aan het proces van co-creëren.

Werkvorm	Hoor-, werk- en discussiecollege. Na ieder college wordt een huiswerkopdracht gegeven. Deze bestaat meestal uit het maken van een analyse van een bestaande werkpraktijk.
Toetsvorm	Het schrijven van een beleidsadvies naar aanleiding van een casus uit de praktijk van het organiseren.
Literatuur	- Wierdsma & Swieringa, <i>Lerend Organiseren</i>, diverse drukken. Stenfert Kroese - Donald Schön, <i>The Reflective Practitioner</i>, Routledge, London, New York.
Tijdsbegroting	Gedurende 4 weken 1,75 uur hoor-/werkcollege (4 x 1,75 = 7 uur) Vorbereiding / huiswerk / achtergrondliteratuur (4 x 5 = 20 uur) Vorbereiding zelfwerkuren (3 x 4 = 12 uur). Uitwerking opdrachten zelfwerkuren (4 x 1 = 4 uur) Bestudering literatuur (30 uur) Vorbereiding tentamenopdracht (35 uur) Tentamen (3 uur)

Totaal: 111 uur

TOETSMATRIJS

Competenties: I. A1 / I. B4 / I. C8 / TF.1,2

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Kennis maken met maatschappelijke en organisatorische uitdagingen	+	+	+

Ontwikkeling en verantwoorde inzet morele competenties		+	+
Inzicht in verschillende organisatie-paradigma's en organiseerprincipes	+	+	
Kennen en herkennen lerende organisaties		+	++

Module 4	Onderzoekskunde 2 (per. 1) – ALGEMEEN
Code	2OKI
Omvang	2 EC
Docent	Eva Stor MA
Leerdoelen	Kennis van het vak onderzoekskunde en vaardigheid in het opzetten en uitvoeren van praktijkgericht onderzoek in het algemeen, en meer specifiek kennis van- en oefenen met interviewvaardigheden.
Inhoud	In deze module oefenen studenten met het verzamelen en interpreteren van verhalen met het oog op betekenisgeving en begripsontwikkeling. Studenten doen ervaring op met het methodisch interviewen van een persoon (i.c. professional) die (1) betekenis moet geven aan een bijzondere situatie/ervaring en (2) een filosofische waarde een nadere invulling geeft. Je kunt hierbij denken aan: een docent bij wie 'gezag' meer betekenis heeft gekregen in een bepaalde situatie, of een verpleegkundige die meer betekenis heeft leren toekennen aan 'lijden' en 'veerkracht', of aan een ambtenaar die een rijker begrip van de 'menselijke maat' heeft verkregen. Studenten doen hiertoe ook (literatuur)onderzoek naar de werkomgeving van de persoon in kwestie en de waarde die in het geding is.
Werkvorm	2x werk/discussiecollege
Toetsvorm	Portfolio
Literatuur	Wordt bekend gemaakt via Teams.
Tijdsbegroting	2x werk-/discussiecollege van 1,75 uur (2 x 1,75 = 3,5 uur) Voorbereiding en afnemen interview (6 uur) Uitwerken interview (5 uur) (Literatuur)onderzoek (25 uur) Samenstelling portfolio (16 uur)
Totaal: 55,5uur	

TOETSMATRIJS

Competenties: II. 10 / II. 11

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing

Leerdoelen			
Kennis van het vak onderzoekskunde en deze toepassen in het opzetten van praktijkgericht onderzoek.	+	+	++
Ontwikkeling van een onderzoekende houding.			++
Kennis van en vaardigheid in het specifiek filosofisch onderzoek.	+	+	

Module 5	Inleiding Economie (per. 2) – TF-SPECIFIEK
Code	2TF-INE1
Omvang	4 EC
Docent	Prof. dr. Arjo Klamer
Leerdoelen	Na het volgen van deze module zal je de economie katren van de krant, of het economisch nieuws beter en kritischer kunnen volgen, ben je in staat het economisch overheidsbeleid te duiden en heb je je economische begrippen je eigen gemaakt die je nodig hebt in andere modules.
Inhoud	In deze module leer je de beginselen van het economisch denken. Hoe denken economen en met welke begrippen? Een aantal begrippen en de algemene denkwijze van economen heb je nodig om discussies over bijvoorbeeld het klimaatbeleid kritisch te kunnen volgen. We gaan niet de techniek in, maar beperken ons tot de belangrijkste begrippen. We gaan ook werken aan jouw beeldvorming van de economie. Hoe zie je de economie? Hoe kan je jouw beeld van de economie verder ontwikkelen? We gaan het hebben over <i>homo economicus</i> , de markt, prijzen, externaliteiten, publieke goederen, inflatie, het BBP en nog meer. Economie is een taal. Je zal hem alleen beheersen als je hem spreekt. We gaan dus veel oefenen met het spreken in economische termen. Je krijgt opdrachten om termen te herkennen in jouw dagelijkse praktijk. Als toegepast filosoof is het belangrijk te kunnen reflecteren op het hoe en waarom, dus ook het hoe en waarom van economische begrippen. Vraag je af wat de begrippen betekenen, waarom economen ze hanteren, en welke verschil ze maken. Wat wordt van je verwacht? Dat je voorbereid naar de colleges komt, de opdrachten doet, en met vragen komt. Kennis begint met vragen. Praat met de andere studenten, bespreek de stof, stel elkaar vragen. Je leert het meeste door over de stof te spreken.
Werkvorm	Hoorcollege plus discussie
Toetsvorm	Schriftelijk tentamen (essay-vragen)
Literatuur	Ieder economisch handboek voldoet. Een aantal hoofdstukken van het handboek van Klamer en McCloskey zijn digitaal beschikbaar. Arjo

Tijdsbegroting

Klamer, Erwin Dekker en Paul Teule, *Economie voor in het bed, op het toilet en in bad*

Gedurende 3 weken 1,75 uur hoorcollege (3 x 1,75 = 5,25 uur)
 Voorbereiding en nazorg colleges (3 x 3 = 9 uur)
 Bestudering verplichte literatuur (50 uur)
 Opdrachten: 15 uur
 Training leesvaardigheid tijdens studie-uren (11 uur)
 Voorbereiding tentamen (20 uur)
 Maken tentamen (2 uur)

Totaal: 112,25 uur

TOETSMATRIJS

Competenties: I. A / I. B / I. C / TF. 3,4

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Kennis maken met (standaard) economische begrippen	++	+	
Kritisch volgen en bevragen economische ontwikkelingen/beleid		+	+

Module 6**Andere Economie (per. 2) – TF-SPECIFIEK****Code**

2TF-AE1

Omvang

4 EC

Docent

Prof. dr. Arjo Klamer

Leerdoelen

Kennis van en inzicht in alternatieve stromingen binnen de economische Wetenschap met nadruk op de betekenis economie en de humane economie. In welke opzichten zijn deze perspectieven anders? Hoe spelen zij in op de vragen die nu spelen? Wat zijn belangrijke nieuwe begrippen en hoe kan je er mee denken?

Inhoud

Deze module is een aansluiting op de module Inleiding Economie. Je maakt kennis met delen van economie die zich afzetten tegen het klassiek economische model om jou te leren om je ideeën te ontwikkelen. De alternatieve economische stromingen die we zullen bespreken zijn:

1. Betekeniseconomie
2. Op waarde gebaseerde economie/humane economie

Tijdens de colleges zullen we kijken wat de overeenkomsten en verschillen zijn tussen het klassiek economisch model en de alternatieve stroming.

Werkvorm	Discussiecollege
Toetsvorm	Essay
Literatuur	Kees Klomp, <i>Betekeniseconomie</i> . Noordhoff, 2022 Arjo Klamer, <i>Humane economie</i> . Digitaal beschikbaar Kate Raworth, <i>Doughnut Economy</i> (Donut economie).

Tijdsbegroting	Gedurende 4 weken 1,75 uur hoorcollege (4 x 1,75 = 7 uur) Voorbereiding en nazorg colleges (4 x 8 = 32 uur) Bestudering verplichte literatuur (40 uur) Training leesvaardigheid tijdens studie-uren (11 uur) Voorbereiding essay (12 uur) Schrijven essay (10 uur)
-----------------------	---

Totaal: 112 uur

TOETSMATRIJS

Competenties: I. A / I. B / I. C / TF. 3,4

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Kennis maken met alternatieve economische wetenschappelijke stromingen	+	++	
Het kunnen vergelijken van het klassiek economisch model met de alternatieve stromingen.	+	++	
Kritisch volgen en bevragen economische ontwikkelingen/beleid		++	+

Module 7 **Filosofische Vaardigheden II (per. 2) – ALGEMEEN**

Code	2FV1
Omvang	6 EC
Docent	Charly Bos MA
Leerdoelen	Verdere ontwikkeling en training van filosofische vaardigheden conceptuele analyse, argumentatie en socratisch gesprek, met bijzondere aandacht voor de toepassing ervan in de praktijk.
Inhoud	Deze module is een vervolg op Filosofische Vaardigheden I. Maar waar bij 1FV1 de vaardigheden zelf centraal stonden, komt het er nu op aan deze toe te passen in de context van een organisatie. Tijdens deze module ga je een uitgebreide conceptuele analyse maken van een begrip dat je uit een organisatie haalt. De module is zo opgebouwd dat je elke week een nieuwe stap zet in je onderzoek en analyse. Zo oefenen met conceptueel denken en

onderzoeksvaardigheden, met feedback geven en adviesvaardigheden en werk je aan je socratische vaardigheden en schriftelijke taalvaardigheid, toegespitst op een beroepspraktijk.

Werkvorm

Hoor- en werkcollege

Toetsvorm

Bij elk college hoort het lezen van literatuur en/of het maken van een oefening. De eindopdracht bestaat uit een onderzoeksverslag van je conceptueleanalyse.

Literatuur

Literatuur zal online beschikbaar worden gesteld tijdens de cursus.

Tijdsbegroting

Gedurende 7 weken 1,75 uur hoor-/discussiecollege (7 x 1,75 = 12,25 uur)

Literatuur (50 uur)

Opdrachten/toetsing (105 uur)

Totaal: 167,25 uur

TOETSMATRIJS

Competenties: I. A1, A2 / I. B3, B4, B5 / I. C6, C7, C8 / II. 9

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Verdere ontwikkeling (in aansluiting op Filosofische Vaardigheden I) van de vaardigheden lezen, schrijven, luisteren, spreken, gebaseerd op de socratische methode.		+	++

Module 8

Retorica en Narrativiteit I (per. 3) – ALGEMEEN

Code

2RNI

Omvang

4 EC

Docent

Charly Bos MA

Leerdoelen

Kennismaking met de begrippen 'retorica', 'persoonsvorming' en 'narrativiteit', en inzicht in hun onderlinge relatie. Oefenen met praktische middelen om zelfkennis te vergroten en met het houden van een voordracht. Vormgeven van de eigen normatieve professionaliteit.

Inhoud

In deze module begeven we ons op het snijvlak van 1) de kunst van het spreken en overtuigen, met 2) het vertellen en ontwerpen van verhalen, en 3) de eigen persoonsvorming. Tijdens de module werken we toe naar het houden van een retorische voordracht en het vertellen van je eigen verhaal.

Werkvorm**Toetsvorm****Literatuur****Tijdsbegroting**

Hoor- en werkcollege

Retorisch betoog

Nader op te geven literatuur m.b.t. narrativiteit en retorica

Gedurende 4 weken 1,75 uur hoorcollege (4 x 1,75 = 7 uren)

Werkcollege (3 uur)

Voorbereiding colleges (4 x 8 = 32 uur)

Bestudering literatuur (30 uur)

Retorische voordracht voorbereiden en houden (40 uur)

Totaal: 112 uur**TOETSMATRIJS****Competenties: I. A1, A2 / I. C6, C7, C8 / II. 9**

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen	++		
Kennismaking met het concept 'narratieve identiteit' in filosofie en psychologie.			
Ontwikkeling van de vaardigheid om een interview te houden en daarvan een verslag te maken.		+	+
Ontwikkeling van de eigen spreekvaardigheid en oefening in welsprekendheid.			++

Module 9**Inleiding Media (per. 3) – TF-SPECIFIEK****Code**

2TF-INMI

Omvang

4 EC

Docent

drs. Sake van der Wall

Leerdoelen

Kennis van hedendaagse ontwikkelingen in de media en van verschillende filosofische perspectieven hierop. Eigen positie in dit debat kunnen kiezen en verwoorden.

Inhoud

Wat doen media met hun gebruikers? Op welke manieren vormen media onze gedachten? Kranten, televisie, internet en andere media hebben grote invloed op wie we zijn en wat we denken. In de module Inleiding in de Media leer je om filosofisch na te denken over de vele ontwikkelingen van de media. Aan de hand van filosofen als Jürgen Habermas, John Berger, Marshall McLuhan en Kwame Anthony Appiah worden de studenten ingevoerd in de grote kwestie van de filosofie van de media. Tevens zullen de studenten hun eigen gedachten

	vormen over debatten in en over de media, en deze onder woorden leren brengen.
Werkvorm	Hoor- en discussiecollege
Toetsvorm	Take-home tentamen
Literatuur	Wordt beschikbaar gemaakt via Teams
Tijdsbegroting	Gedurende 4 weken 1,75 uur hoor-/werkcollege (4 x 1,75 = 7 uur) Voorbereiding colleges en bestuderen literatuur (4 x 16 uur = 64 uur) Voorbereiding tentamen en maken tentamen (40 uur)
Totaal: 111 uur	

TOETSMATRIJS

Competenties: 1.A / 1.B / 1.C / II.9 / TF. 5,6

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Kennis van hedendaagse ontwikkelingen in de media	++	+	
Kennis van van verschillende fi- losofische perspectieven hierop	+	++	+
Eigen positie in dit debat kunnen kiezen en verwoorden.		++	+

Module 10

Verdieping Media (per. 3) – TF-SPECIFIEK

Code	2TF-VM1
Omvang	4 EC
Docent	[Vacature]
Leerdoelen	In deze verdiepende module leert de student dieper nadenken over de invloed van media. Daartoe bekijken we de rol van technologie in onze mediasamenleving. Als professional kijken we naar een professionele houding in de bijzonder dynamische netwerken die media zijn: we zijn nooit 'af', maar altijd ' <i>becoming</i> '.
Inhoud	In de geschiedenis van mediaonderzoek zijn er diverse theorieën geweest die de invloed van media op onze samenlevingen en het dagelijkse leven beschrijven, zoals de <i>hyperneedle theory</i> , <i>agenda setting</i> , <i>framing</i> en <i>priming</i> . Deze theorieën zijn nog steeds actueel en urgent, maar tegelijkertijd is onze verhouding tot media veranderd. Om met hoogleraar Mediastudies Mark Deuze te spreken: we leven niet langer meer mét media, maar ín media. We zijn erin ondergedompeld, als vissen in het water – vooral door <i>social media</i> . In de colleges onderzoeken we wat dit betekent. Wat is de grond, de

metafysica, van onze 'gemedieerde' samenleving? We bekijken hoe het netwerk in elkaar zit. Aangezien dit netwerk technisch bemiddeld is, kijken we in de colleges met filosofen als Martin Heidegger, Peter-Paul Verbeek en Byung Chul-Han hoe technologie en specifiek het netwerk onze verhouding tot de wereld vormgeeft. Hoewel deze verhouding van meet af aan duidelijk controlerend en 'opvorderend' (Heidegger) is, wat we ook duidelijk zien in het datakapitalisme, is dat niet per se het wezen van technologie. Technologie heeft altijd ook een onvoorspelbaar karakter, waar we gebruik van kunnen maken – hetzelfde geldt voor technisch gemedieerde netwerken, waar bijvoorbeeld nieuwe burgerjournalistiek als Bellingcat, alsook actiegroepen als #Metoo en #BlackLivesMatter verhalen vertellen die in de meer traditionele media moeilijk aan bod kwamen. Tegelijkertijd zien we ook hoe dit netwerk gebruikt kan worden door trollenlegers en een bonte verzameling van *conspiracy*-groeperingen. We onderzoeken met de *bullshit*-theorie van Harry Frankfurt waarom deze groeperingen zo succesvol zijn en waarom simpelweg *fact checken* niet voldoende is. Toch ontstaan er door de onvoorspelbaarheid van het (media)netwerk allerlei mogelijkheden om eerder ongehoorde stemmen aan bod te laten komen. Welke houding hoort daarbij? Aan de hand van het boek *Beyond Journalism* van Mark Deuze en Tamara Witsche, en de notie van 'becoming' van Giorgio Agamben onderzoeken we een nieuwe houding voor de mediaprofessional. Het is een houding die de onvoorspelbaarheid en vloeibaarheid van medianetwerken omarmt, en die accepteert dat we nooit 'af' zijn. Dit is een houding die zowel 'zorgend' (zie Heideggers 'An-Denken') als anarchistisch is. Inspiratie vinden we ook bij mediacollectieven die netwerken doortrekken naar de natuur (zoals het initiatief 'Letters from nature'). Waarom zou natuur geen onderdeel kunnen zijn van een netwerk en wat zegt dat over de tegenstelling cultuur-natuur? Dit laatste is een opstapje naar de module 'Narratieve professionaliteit' (3TF-NP1) in het derde jaar.

Werkvorm

Hoorcollege

Toetsvorm

Essay (max. 1200 woorden), waarin je reflecteert op je eigen positie in het medialandschap, en waarin je belangrijke begrippen uit de colleges toepast.

Literatuur

Verschillende teksten die beschikbaar worden gesteld in Teams.

Tijdsbegroting

Gedurende 4 weken 1,75 uur college (7 uur)
 Voorbereiding en nazorg colleges, maken opdrachten (20 uur)
 Verplichte literatuurstudie (50 uur)
 Voorbereiding essay (15 uur)
 Schrijven essay (20 uur)

Totaal: 112 uur

TOETSMATRIJS

Competenties: 1.A / 1.B / 1.C / II.9 / TF. 5,6

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Kennis van hedendaagse ontwikkelingen in de media en de rol van technologie	++	++	
Kennis van verschillende filosofische perspectieven hierop	+	++	+
Eigen positie in dit debat kunnen kiezen en verwoorden.		++	+

Module 11

Logica en Beslistheorie (per. 3) – ALGEMEEN

Code	2LB1
Omvang	5 EC
Docent	Dr. Mark Leegsma
Leerdoelen	Deze module wil studenten leren hoe logica werkt, enerzijds als instrument om zinnen (en dus teksten) in hun logische structuur te analyseren, anderzijds om redeneringen formeel te beoordelen. Op deze manier wil de module studenten ook, en meer in het algemeen, vertrouwd maken met analytische, formele benaderingen in de filosofie.
Inhoud	Logica is de formele en normatieve wetenschap van hoe we zouden moeten denken. In deze module maken studenten kennis met de beginselen van de logica en leren zij de algemene logische voegtekens (her)kennen en gebruiken. Meer in het bijzonder leren zij (werken met) twee logische talen, de propositie- en de predicaatlogica, die laatste inclusief logische kwantificatie. Aan de ene kant leren zij zinnen uit de 'natuurlijke' taal vertalen naar zinnen in deze talen (logische analyse). Aan de andere kant leren zij werken met waarheidstafels om redeneringen (opgesteld in de taal van de propositielogica) te beoordelen op logische geldigheid. Tot slot maken studenten kennis met een filosofische kritiek van de logica die zich toespitst op de actuele vraag of werkelijk alles in de 'digitale' vorm (waar/onwaar, 0/1) past.
Werkvorm	Hoor- en discussiecollege
Toetsvorm	Schriftelijk tentamen
Literatuur	Graham Priest, <i>Logic: A Very Short Introduction</i> (second edition). Oxford: University Press, 2017.
Tijdsbegroting	Gedurende 7 weken 1,75 uur college (12,25 uur) Voorbereiding/ huiswerk/ achtergrondliteratuur (7 x 15 = 105 uur) Voorbereiding tentamen (21 uur)

TOETSMATRIJS**Competenties: I. A1, A2 / I. B3, B4, B5**

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Kennis van en inzicht in de grondbeginselen van logica.	+	+	
Kennis en inzicht in de grondbeginselen van besliskunde voor individuen onder verschillende omstandigheden.	+	+	+
De theorie kunnen toepassen op verschillende beslissituaties.			++
Vertrouwdheid met formele benaderingen in de filosofie.	+		

Module 12**Cultuurfilosofie (per. 4) – ALGEMEEN****Code**

2CF1

Omvang

5 EC

Docent

Daniël Doodkorte MA

Leerdoelen

Aan het eind van de module ben je in staat om:

- de cultuurfilosofische kernbegrippen uit de gelezen literatuur uit te leggen en met elkaar te verbinden
- de ontwikkeling van de verschillende cultuurfilosofische theorieën te plaatsen in hun historische context
- verschillende culturele uitingen en standpunten cultuurfilosofisch te duiden en kritisch te bevragen;
- d.m.v. de geleerde begrippen te reflecteren op je eigen standpunten en opvattingen.

Inhoud

Cultuurfilosofie laat ons nadenken over wie wij zijn, wat we vinden, welke waarden we aanhangen, wat we doen en hoe we ons tot elkaar verhouden. Het plaatst al deze zaken (identiteit, normativiteit, handelen, sociale verhoudingen) in de specifieke culturele,

historische, politieke context waarin we ze aantreffen. In deze module gaan we een aantal belangrijke cultuurfilosofische theorieën, en de begrippen die in deze theorieën centraal staan, bekijken. Als we langzaam de samenhang en ontwikkeling van deze theorieën en begrippen wat meer in het vizier hebben, kunnen we ze ook gaan verbinden met de wereld om ons heen. Op welke manier zien we verlichtingsidealen vandaag de dag terug in de politieke uitingen? Of zien we het oriëntalisme terug in documentaires? Door te reflecteren op de wereld om ons heen krijgen we ook meer inzicht in onze eigen opvattingen en standpunten. Op wat voor manier zijn de waarden die ik heb en mijn ideeën over 'wie ik ben' eigenlijk cultureel bepaald?

Werkvorm

Hoorcollege

Toetsvorm

Schriftelijk tentamen

Literatuur

- Boomkens, R. *Erfenissen van de Verlichting. Basisboek Cultuurfilosofie*. Boom, Amsterdam, 2011
- Overige literatuur wordt bekend gemaakt via Teams

Tijdsbegroting

Gedurende 7 weken 1,75 uur hoorcollege (7 x 1,75 = 12,25 uur)
 Zelfstandige bestudering handboek (5 x 8 = 40 uur)
 Zelfstandige bestudering primaire literatuur (5 x 4 = 20 uur)
 Opdrachten over kernbegrippen (5 x 5 = 25 uur)
 (Audio)visueel materiaal bekijken: 2 x 3 uur = 6
 Kijkopdracht: 3 x 2 = 6
 Presentatieopdracht (10 uur)
 Voorbereiding tentamen (18 uur)
 Maken tentamen (2 uur)

Totaal: 139,25 uur

TOETSMATRIJS

Competenties: I. A1, A2 / I. B3, B4, B5 / I. C6, C7, C8

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
De cultuurfilosofische kernbegrippen uit de gelezen literatuur uitleggen en met elkaar verbinden.	+		
Ontwikkeling van de verschillende cultuurfilosofische theorieën plaatsen in hun historische context.	+	+	

Verschillende culturele uitingen en standpunten cultuurfilosofisch te duiden en kritisch te bevragen;			+
d.m.v. de geleerde begrippen te reflecteren op je eigen standpunten en opvattingen.			+

Module 13	Inleiding Duurzaamheid (per. 4) – TF-SPECIFIEK
Code	2TF-INDI
Omvang	4 EC
Docent	Paul Teule MA
Leerdoelen	Kennis van en inzicht in de conceptuele basis en ontwikkeling van het duurzaamheidsdebat. Kennis van en inzicht in strategische en besliskundige problematiek m.b.t. duurzaam handelen van individu, bedrijfsleven en overheid. Concrete kennis van de belangrijkste (mondiale) milieuproblemen, zoals klimaatverandering, achteruitgang van de biologische diversiteit en verlies aan ecosystemen.
Inhoud	Duurzaamheid (<i>sustainability</i>) gaat van oorsprong over de verhouding tussen economie en ecosysteem. In hoeverre kan het ecosysteem de economie dragen/onderhouden (<i>sustain</i>)? De mens en haar activiteiten levert nu een ecologische voetafdruk op die op belangrijke punten door ecologische grenzen heen breekt. In vier colleges onderzoeken we de basisconcepten van dit probleem en de meest basale strategische en besliskundige overwegingen. We kijken naar het 'kernbeeld' van duurzaamheid, het 'kernprobleem' en de essentiële 'goederen' (zoals atmosfeer) die in het geding zijn. We kijken vervolgens naar de coördinatieproblematiek die achter duurzaamheidsvraagstukken zit, en de individuele en collectieve oplossingen. We onderzoeken ook de morele rol of verantwoordelijkheid die we kunnen toedichten aan bedrijven.
Werkvorm	Hoorcollege
Toetsvorm	Schriftelijk tentamen
Literatuur	Wordt bekendgemaakt via Teams (in Studiewijzer)
Tijdsbegroting	Gedurende 4 weken 1,75 uur college (7 uur) Vorbereiding en nazorg colleges (20 uur) Vorbereiding tentamen (15 uur) Verplichte literatuurstudie (48 uur) Zelfwerkzaamheid / facultatieve literatuur (20 uur)

TOETSMATRIJS**Competenties: I. A / I.B / I.C / II.10 / TF.1-5**

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Kennis van en inzicht in de conceptuele basis en ontwikkeling van het duurzaamheidsdebat.	++	+	
Kennis van en inzicht in de conceptuele basis en ontwikkeling van het duurzaamheidsdebat.	+	++	
Kennis van en inzicht in strategische en besliskundige problematiek m.b.t. duurzaam handelen van individu, bedrijfsleven en overheid.	+	+	++
Concrete kennis van de belangrijkste (mondiale) milieuproblemen, zoals klimaatverandering, achteruitgang van de biologische diversiteit en verlies aan ecosystemen	++	+	+

Module 14**Duurzaamheid en Rechtvaardigheid (per. 4)
– TF-SPECIFIEK****Code**

2TF-DR1

Omvang

4 EC

Docent

Dr. Mark Leegsma

Leerdoelen

- 1) begrip waarom klimaat een moreel vraagstuk is;
- 2) kennis van verschillende theorieën om na te denken over duurzaamheid en
Rechtvaardigheid en deze kunnen linken aan de praktijk;
- 3) aangaan van de dialoog over onrecht in relatie tot duurzaamheid en actief
Kunnen luisteren (mediation-vaardigheden)

Inhoud

Binnen deze module maak je kennis met verschillende theorieën over intergenerationele rechtvaardigheid. Je leert hierover nadenken en maakt continu de link met discussies in de praktijk, zowel privé als in de politiek of het bedrijfsleven. Je wordt uitgenodigd vanuit rechtvaardigheid na te denken over verdelingsvraagstukken en in gesprek te gaan met mensen die hier anders over denken dan jij. Technieken uit de mediationpraktijk helpen hierbij.

Werkvorm

Hoor- en discussiecollege

Toetsvorm

Uitvoering opdrachten

Literatuur

- Stephen Gardiner, *The Perfect Moral Storm*
- Breena Holland, *Capabilities, Future Generations, and Climate Justice*
- Graciela Vidiella & Facundo García Valverde, *Buen Vivir, A Latin American Contribution to Intra- and Intergenerational Justice*
- WRR-rapport: *Rechtvaardigheid in het klimaatbeleid. Over de verdeling van klimaatkosten.*

Tijdsbegroting

Gedurende 4 weken 1,75 uur hoor-/werkcollege (4 x 1,75 = 7 uur)
 Voorbereiding colleges en bestuderen literatuur (4 x 16 uur = 64 uur)
 Opdracht (40 uur)

Totaal: 111 uur

TOETSMATRIJS

Competenties: I.A / I.B / I.C / III.14 / TF. 1-6

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Begrip waarom klimaat een moreel vraagstuk is	+	++	
Kennis van verschillende theorieën om na te denken over duurzaamheid en rechtvaardigheid en deze kunnen linken aan de praktijk	+	++	+
Aangaan van de dialoog over onrecht in relatie tot duurzaamheid en actief kunnen luisteren (mediationvaardigheden)		+	++

Derde jaar

Module 1	Toegepaste Ethiek (per. 1) – ALGEMEEN
Code	3TE1
Omvang	7 EC
Docent	Lianne Tijhaar MA, MSc
Leerdoelen	Herkennen van morele problemen in de beroepspraktijk. Toepassen van verschillende normatief ethische theorieën op concrete casussen. Een moreel oordeel vormen dat gebaseerd is op het afwegen van moreel relevante feiten en belangen.
Inhoud	Het 'toepassen' van ethiek vraagt om sensitiviteit en oordeelsvermogen. Deze module nodigt je uit om te onderzoeken welke rol ethische reflectie kan spelen in je (beoogde) beroep. Je wordt uitgedaagd om je eigen positie te vormen en te verkennen hoe professionele waarden en normen zich verhouden tot de bredere maatschappelijke en politieke krachten waarin een beroep wordt uitgeoefend. Tijdens de module worden verschillende theorieën en methoden in de toegepaste ethiek besproken. Actuele thema's en cases komen aan bod, waardoor je inzicht krijgt in de complexiteit van ethische vraagstukken. Samen met medestudenten ga je een ethisch dilemma uit de beroepspraktijk verhelderen door kritisch te analyseren wat het probleem precies inhoudt, welke verantwoordelijkheden er rusten op verschillende actoren en welke stappen genomen kunnen worden.
Werkvorm	Combinatie van hoorcolleges en werkgroepen
Toetsvorm	Groepsopdracht (eindpaper). N.B. Er wordt van je verwacht dat je tijd vrijmaakt om samen met medestudenten aan een groepsopdracht te werken. Je bent zelf verantwoordelijk voor het vormen van een groep. Zorg dat je aanwezig bent bij de werkcolleges om aansluiting bij medestudenten te zoeken.
Literatuur	- J.J.M. van Delden, L.L.E. Bolt, M.F. Verweij (2003), <i>Ethiek in praktijk</i>. Assen: Koninklijke Van Gorcum BV. 5e druk of hoger. - Overige literatuur wordt in delen digitaal beschikbaar gesteld.
Tijdsbegroting	Gedurende 7 weken 1,75 uur hoorcollege/ werkgroep (12,25 uur) Zelfstudie (75 uur) Groepsopdracht (108 uur)
Totaal: 196,25 uur	

TOETSMATRIJS

Competenties: I. A1, A2 / I. B3, B4, B5 / I. C6, C7, C8 / II. 9, 10 / TF 1 - 6 / OW 1 - 6

	Kennisvragen /	Inzichtvragen /	Toepassing
--	-----------------------	------------------------	-------------------

	reproductie	analyse	
Leerdoelen			
Kennis van methoden van toegepaste ethiek.		+	++
Ervaring opdoen met die methoden a.d.h.v. actuele voorbeelden.		+	++
Inzicht in uitdagingen bij het inbedden van ethische reflectie in de praktijk (<i>reality check</i>).		++	+

Module 2	Openbaar Bestuur (per. 1) – TF-SPECIFIEK
Code	3TF-OB1
Omvang	4 EC
Docent	Paul Teule MA
Leerdoelen	Inzicht in het proces van begripsanalyse in een bestuurlijke context. Kennis van verschillende (semi)overheidsorganisaties en het sociale domein. Ontwikkeling van eigen toegepaste begripsanalytische vaardigheden. Inzicht in conceptuele en normatieve dimensie, toepassing en doorwerking van “praktische wijsheid”.
Inhoud	In deze module kijken we naar een toegepast filosofisch kernbegrip dat met name bij de uitvoerende kant van (publieke) organisaties (zoals de Belastingdienst) betekenisvol lijkt te zijn: “praktische wijsheid”. We onderzoeken de theoretische kant van deze complexe deugd, en haar diverse maatschappelijke toepassingen. Studenten werken aan een opdracht waarbij ze de waarde en werking van “praktische wijsheid” in een zelfgekozen sector (en organisatie) onderzoeken.
Werkvorm	Hoor- en discussiecollege met actieve inbreng van studenten.
Toetsvorm	Eigen onderzoek/portfolio naar ‘praktische wijsheid’.
Literatuur	Diverse publicaties m.b.t. ‘praktische wijsheid’
Tijdsbegroting	Drie hoor/werkcolleges van 1,75 uur (5,25 uur) Een hoor/werkcollege op zaterdagochtend (3 uur) Voorbereiding colleges en maken samenvattingen (65 uur) Uitvoering eindopdracht (40 uur)
	Totaal: 113,25 uur

TOETSMATRIJS

Competenties: 1.A / 1.B / 1.C / II.9 / TF. 1,2

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
--	----------------------------	-------------------------	------------

Leerdoelen			
Inzicht in het proces van begripsanalyse in een bestuurlijke context.	+	++	
Kennis van verschillende (semi)overheidsorganisaties en het sociale domein.	++	++	+
Ontwikkeling van eigen toegepaste begripsanalytische vaardigheden.		++	+
Inzicht in conceptuele en normatieve dimensie, toepassing en doorwerking van "praktische wijsheid".		++	+

Module 3	Milieuethiek (per. 1) – TF-SPECIFIEK
Code	3TF-ME1
Omvang	4 EC
Docent	Dr. Floris van den Berg
Leerdoelen	Kennis van milieu-ethische kernbeelden en begrippen. Kennis van belangrijke filosofische stemmen in het milieudebat (incl. positie van dieren). Kennis en ontwikkelingen normatieve argumentatie en schrijfvaardigheden.
Inhoud	In deze cursus filosoferen docent en studenten over de kernvragen de milieu-ethiek waarbij studenten hun eigen normatieve positie beargumenteren op basis van het werk van diverse milieufilosofen en ethici.
Werkvorm	Hoor- en discussiecollege
Toetsvorm	Normatief essay over milieu-ethische casus.
Literatuur	Diverse publicaties, o.m Floris van den Berg, <i>Groen liberalisme</i> (2019).
Tijdsbegroting	Gedurende 4 weken 1,75 uur hoor-/werkcollege (4 x 1,75 = 7 uur) Vorbereiding colleges en bestuderen literatuur (4 x 16 uur = 64 uur) Opdracht (40 uur)
Totaal: 111 uur	

TOETSMATRIJS

Competenties: 1.A / 1.B / 1.C / II.9 / TF. 1-6

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			

Kennis van milieu-ethische kernbeelden en begrippen, ook in de actualiteit.	++	+	+
Kennis van belangrijke filosofische stemmen in het milieudebat (incl. positie van dieren).	++	+	++
Kennis en ontwikkelingen normatieve argumentatie en schrijfvaardigheden.		+	++

Module 4

Keuzeactiviteit 1 (hele studiejaar) – ALGEMEEN

Code

3KA1

Omvang

1 EC

Docent

Eva Stor MA en Jelle Stegers MA

Leerdoelen

Ter bevordering van je professionele vorming als Toegepast Filosoof is het zaak om je naast de filosofische basiskennis uit de reguliere vakken ook te *oriënteren* op de maatschappelijke reikwijdte van filosofie. Als Toegepast Filosoof richt je je op het beroepsmatig toepassen van deze kennisbasis op vraagstukken en problemen binnen een niet-academische context. Om filosofie te kunnen toepassen in een beroeps- en/of maatschappelijke context moet je, naast filosofische kennis, ook kennis hebben van die context.

Maatschappelijke vraagstukken en problemen zijn complex en velerlei. De ontwikkeling van visie en begrip die nodig is om "greep te krijgen" op maatschappelijke problemen, wordt gecultiveerd door reflecterend en zelfstandig denken. Reflectie heeft als doel inzicht te krijgen in het handelen, gedrag, de drijfveren en vooronderstellingen van jezelf en anderen. *Reflecteren* is zodoende een belangrijke vaardigheid van de Toegepast Filosoof. Door expliciet de nadruk te leggen op *oriëntatie van*, en *reflectie op*, het maatschappelijk veld waarbinnen de Toegepast Filosoof moet opereren, dragen de keuzeactiviteiten op *praktische wijze* bij aan het ontwikkelen van een professionele visie en houding als Toegepast Filosoof te aan zien van maatschappelijke vraagstukken en problemen.

Inhoud

Binnen deze modules geven we richting aan dit oriëntatieproces door je "erop uit te sturen": er wordt van je gevraagd om gedurende je gehele opleiding deel te nemen aan activiteiten die buiten jouw officiële studietraject vallen. Je bent vrij om naar eigen inzicht en interesse activiteiten te kiezen, zolang je ten minste één van de volgende twee dingen duidelijk kunt maken:

1. Wat is de maatschappelijke relevantie van de (filosofische) activiteit? (Voorbeeld: je bezoekt een boekpresentatie van een nieuwe vertaling van Nietzsche's *Vrolijke Wetenschap*. Je beargumenteert dat Nietzsche ons helpt onze eigen cultuur kritisch te bekijken, en daarom is het in het maatschappelijk belang om dit onder de aandacht te brengen.)
2. Wat is de filosofische relevantie van de (maatschappelijke) activiteit? (Voorbeeld: je bezoekt een op loting gebaseerde burgervergadering. Je beargumenteert en laat zien dat de praktijk ervan filosofische gevolgen heeft, omdat het ons denken over democratie onder druk zet.)

Voor de afronding gebruik je bovenstaande vragen als richtvragen voor de reflectie. Voor extra ondersteuning bij het reflecteren zie Nijgh & Tol (2017) en de reflectiecyclus van Korthagen.

Ga alvast op zoek naar leuke activiteiten. Denk aan het voeren van socratische gesprekken in een organisatie, PR-activiteiten voor de HTF, meelopen met een filosofiedocent, bezoek aan een (filosofische) lezing of evenement, deelname aan de studentenraad, oriëntatie masterstudie, etc. De filosofie heeft als voordeel dat ze zich *overal* mee mag bemoeien, zolang ze maar goed kan onderbouwen wat haar meerwaarde is. Wees creatief! Zorg ook voor diversiteit in je activiteiten. Bezigheden die onderdeel van je stage zijn, kunnen niet als keuze-activiteit dienen.

Twijfel je over of een activiteit geschikt is of heb je andere vragen? Neem contact op met Eva Stor of Jelle Stegers, of stel je vraag via: e.stor@hogeschoolvoortoegepastefilosofie.nl of j.stegers@hogeschoolvoortoegepastefilosofie.nl

Toetsvorm

De toetsing bestaat uit deelname aan de activiteiten en de afronding. 1 EC staat voor 28 uur, waarvan 23 uur aan de keuzeactiviteiten te besteden zijn en 5 uur aan de afronding. Je schrijft dus niet voor elke activiteit een reflectie, maar een overkoepelende reflectie over 23 uur aan activiteiten!

Voor de afronding zijn er twee mogelijkheden:

1. Een schriftelijk reflectieverslag, bestaande uit:
 - minimaal 1200, maximaal 2000 woorden (excl. lijst van activiteiten & urenverantwoording);
 - lijst van activiteiten & urenverantwoording;
 - reflectie op 1ste richtvraag met betrekking tot een of meerdere activiteiten;
 - reflectie op 2^e richtvraag met betrekking tot een of meerdere activiteiten.
2. Een mondeling eindgesprek:
 - Een gesprek van 15-20 minuten

- Je zult ondervraagd worden aan de hand van de twee richtvragen in relatie tot de activiteiten die je hebt gevolgd. Let op: een goede voorbereiding hiervoor is noodzakelijk, er staat evenveel uur voor als voor de schrijfofdracht.
- Vooraf schriftelijk in te leveren: activiteitenlijst & urenverantwoording.

Inleveren

De afronding voor de keuzeactiviteiten zal per EC worden beoordeeld met 'voldaan' of 'niet-voldaan'. Voor studenten die al ruime (werk)ervaring hebben met of in het filosofisch-maatschappelijke veld is er ook de mogelijkheid om de keuzeactiviteiten af te ronden met het volgen van een extra module die buiten je studietraject valt. Neem in dat geval contact op met een van de docenten.

De schriftelijke afronding bestaat uit (1) een lijst van de activiteiten die je hebt bijgewoond inclusief urenverantwoording, en (2) je reflectie aan de hand van de twee richtvragen. Substantieel te weinig of te veel woorden voor je reflectie zal van invloed zijn op je beoordeling (vuistregel: bij te weinig woorden wordt gekeken of je aspecten niet beter en uitvoeriger had kunnen behandelen en bij te veel woorden wordt gekeken of die extra woorden écht nodig zijn om je verhaal te doen).

Voor de mondelinge afronding neem je contact op met Eva of Jelle voor een afspraak (je hebt de vrije keuze, maar het kan zijn dat je doorverwezen wordt). Minstens 2 dagen voordat de afspraak plaats heeft.

Lever je schriftelijke afronding of, in het geval van een mondelinge afronding je urenverantwoording en activiteitenlijst, in via onze online leeromgeving. Geef je document de volgende bestandsnaam:

VoornaamAchternaamAfrondingscode (3KA1).

Literatuur

- Lida Nijgh & Nicolien van Tol, *Leren Reflecteren*. 3^e druk. Amsterdam, Uitgeverij Boom, 2017. (aanbevolen)
- Beoordelingsformulier (voor het maken van de verslagen)
- Beoordelingsmodel (voor het inzien van de criteria)

TOETSMATRIJS

Competenties: I. A1, A2 / I. B3, B4, B5 / I. C6, C7, C8

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Oriëntatie op de maatschappelijke reikwijdte van het vak filosofie, ter bevordering		+	++

van de professionele vorming als Toegepast Filosoof.			
Het opdoen van filosofische kennis en ervaringen naast de inhoud van de reguliere vakken binnen het curriculum.		+	++

Module 5	Toegepaste Politieke Filosofie (per. 2) – ALGEMEEN
Code	3TPF1
Omvang	7 EC
Docent	Ivana Ivkovic MA
Leerdoelen	1. Nauwgezet leren analyseren van argumentaties van enkele politieke filosofen. 2. Een koppeling maken tussen zaken uit de praktijk en filosofie: m.b.v. filosofisch gereedschap kwesties uit de praktijk filosofisch analyseren en ter discussie te stellen.
Inhoud	Onderwerpen: - Maatschappelijke kostenbaten analyse - Verdelende rechtvaardigheid - Verkiezingsprogramma's diverse politieke partijen in Nederland Thematiek aangedragen door gastdocenten uit diverse afstudeerrichtingen.
Werkvorm	Hoor-, werk- en discussiecollege
Toetsvorm	Paper en herziening van paper op basis van commentaar.
Literatuur	Van Hees e.a., <i>Basisboek Ethiek</i> , Boom 2014, hfdst. 6 (Hedendaags Utilitarisme en Consequentialisme) en hfdst. 7 (Klassieke Deontologie) John Rawls, <i>A Theory of Justice</i> (capita selecta) Robert Nozick, <i>Anarchy, State and Utopia</i> (capita selecta) Joel Feinberg, <i>Economic Income as Deserved</i> Teksten aangedragen door gastdocenten. Diverse teksten uit de praktijk.
Tijdsbegroting	Gedurende 7 weken 1,75 uur college (12,25 uur) Vorbereiding/ huiswerk/ achtergrondliteratuur (7 x 15 = 105 uur) Schrijven en herschrijven van paper (50,75 uur)
Totaal: 168 uur	

TOETSMATRIJS

Competenties: I. A1, A2 / I. B3, B4, B5 / I. C6, C7, C8 / II. 9, 10 / TF 1 - 6 / OW 1 - 6

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing

Leerdoelen			
Het gebruiken van filosofie als gereedschap voor beantwoorden en oplossen van praktijkvragen en -problemen		+	++

Module 6	Narratieve Professionaliteit (per. 2) – TF-SPECIFIEK
Code	3TF-NAP1
Omvang	4 EC
Docent	Charly Bos MA
Leerdoelen	1) Inzicht in de rol van verhalen en verschillende narratieve technieken bij zelfwording en het begrijpen van grote transities van deze tijd. 2) Basistechnieken essayschrijven. 3) Kennis van het inzetten van narratieve technieken en de <i>actor network theory</i> om de complexiteit van relaties in een aantal hedendaagse casussen te begrijpen en te duiden.
Inhoud	Narratieve professionaliteit: van humanistische naar posthumanistische <i>storytelling</i>. Hoe kan de toegepast filosoof (culturele) organisaties, mediatitels en overheden helpen in deze tijd van grote transities? Zowel de revolutionaire ontwikkelingen in de bio- en datatechnologie alsook de klimaatcrisis vraagt om andere verhaalstechnieken, om de relatie tussen mens, technologie en natuur vorm te geven. Maar de veranderingen zijn dermate complex en onvoorstelbaar, dat we lijden aan een <i>crisis of the imagination</i>. Kunnen verhalen ons nog helpen? Met deze cursus kunnen toegepast filosofen in organisaties zowel concepten als methodes introduceren, die helpen bij reflectie en positionering.
Werkvorm	Hoor- en werkcollege
Toetsvorm	1) Essay van maximaal 1200 woorden, waarin de verschillende technieken die in het college zijn toegelicht helder zijn verwerkt. 2) Een uitgewerkte <i>actor network</i> volgens het in het college toegelichte format.
Literatuur	Verschillende teksten die beschikbaar worden gesteld in Teams.
Tijdsbegroting	Gedurende 4 weken 1,75 uur college (7 uur) Voorbereiding en nazorg colleges, maken opdrachten (20 uur) Verplichte literatuurstudie (50 uur) Voorbereiding essay (10 uur) Schrijven essay (16 uur) Uitwerken <i>actor network</i> (8 uur)
Totaal: 111 uur	

TOETSMATRIJS**Competenties: 1.A / 1.B / 1.C / II.9 / TF. 5-6**

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Inzicht in de rol van verhalen en verschillende narratieve technieken bij zelfwording en het begrijpen van grote transitie van deze tijd.	+	++	+
Basistechnieken essayschrijven.	+	+	++
Kennis van het inzetten van narratieve technieken en de <i>actor network theory</i> om de complexiteit van relaties in een aantal hedendaagse casussen te begrijpen en te duiden.	+	+	++

Module 7	Creatief Schrijven (per. 2) – TF-SPECIFIEK
Code	3TF-CS1
Omvang	4 EC
Docent	Dr. Floris van den Berg
Leerdoelen	Studenten beginnen bij de basis: het leren schrijven van een goed verhaal, ongeacht of dat een blog is, een LinkedIn-profiel of een journalistiek verslag. Ze leren aan welke voorwaarden een goed verhaal moet voldoen, wat de componenten zijn, hoe je een verhaal voorziet van creatieve ingrediënten en op welke valkuilen je moet letten. Studenten leren hoe ze zelf een goed verhaal met een origineel begin, midden en eind kunnen schrijven. Verder maken ze kennis met non-fictie schrijven, dankzij een gastcollege van auteur en journalist Marlies Kieft (die in 2017 het boek <i>Anders mooi</i> schreef).
Inhoud	Aan de hand van een vast stappenplan waarin de verschillende (journalistieke en literaire) componenten worden besproken, analyseren en ontleden we bestaande, verdiepende verhalen. Vervolgens gaan we zelf aan de slag en schrijven we in de besproken stappen een kort verhaal.
Werkvorm	Hoor- en werkcollege
Toetsvorm	Speech schrijven voor je moeder (met daarin stijlelementen als de vaste vertelstructuur, schrijven met je zintuigen en non-fictieve levensverhalen).

Literatuur

Verslag maken van een gastcollege met een auteur van een boek over non-fictieve levensverhalen.

Verplicht:

Mieke Bouma, *Het verhaal van je Leven - Storytelling en de zoektocht naar een zinvol* (2018).

Rob van Vuure, *Beter speechen. Yes, you can.* Uitgeverij Ambo, Amsterdam, 2010 (1^e druk)

Aanbevolen:

Joseph Campbell, *De held met de duizend gezichten*, Amsterdam 1990

Imme Dros, *Griekse Mythen*, Amsterdam 2010

Carl Gustav Jung, *Archetypen*, Rotterdam 2013

Friedrich Nietzsche, *De geboorte van de tragedie*, Amsterdam 1987

Andre de Vries en Erno Eskens *Amor fati*, ISVW Uitgevers, Leusden 2017

<http://www.verhalendejournalistiek.nl/nl/anthology-over-the-line/>

<http://verhalengarage.nl/>

Tijdsbegroting

Gedurende 4 weken 1,75 uur hoor-/werkcollege (6 x 1,75 = 7 uur)

Voorbereiding / huiswerk / achtergrondliteratuur (4 x 5 = 20 uur)

Bestudering literatuur (40 uur) Voorbereiding thuisopdracht (20 uur)

Uitvoering thuisopdracht (25 uur)

Totaal: 112 uur

TOETSMATRIJS**Competenties: II. 9 / TF. 5-6**

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Kennis voorwaarden, ingrediënten en stappenplan verhalende vorm	+	++	+
Basistechnieken essayschrijven.	+	+	++
Leren analyseren bestaande, verdiepende verhalen	+	+	+

Module 8**Keuzeactiviteit 2 (hele studiejaar) – ALGEMEEN****Code**

3KA2

Omvang

1 EC

Docent

Eva Stor MA en Jelle Stegers MA

Leerdoelen

Ter bevordering van je professionele vorming als Toegepast Filosoof is het zaak om je naast de filosofische basiskennis uit de reguliere vakken ook te *oriënteren* op de maatschappelijke reikwijdte van filosofie. Als Toegepast Filosoof richt je je op het beroepsmatig

Inhoud

toepassen van deze kennisbasis op vraagstukken en problemen binnen een niet-academische context. Om filosofie te kunnen toepassen in een beroeps- en/of maatschappelijke context moet je, naast filosofische kennis, ook kennis hebben van die context. Maatschappelijke vraagstukken en problemen zijn complex en velerlei. De ontwikkeling van visie en begrip die nodig is om “greep te krijgen” op maatschappelijke problemen, wordt gecultiveerd door reflecterend en zelfstandig denken. Reflectie heeft als doel inzicht te krijgen in het handelen, gedrag, de drijfveren en vooronderstellingen van jezelf en anderen. *Reflecteren* is zodoende een belangrijke vaardigheid van de Toegepast Filosoof. Door expliciet de nadruk te leggen op *oriëntatie van*, en *reflectie op*, het maatschappelijk veld waarbinnen de Toegepast Filosoof moet opereren, dragen de keuzeactiviteiten op *praktische wijze* bij aan het ontwikkelen van een professionele visie en houding als Toegepast Filosoof te zien van maatschappelijke vraagstukken en problemen.

Binnen deze modules geven we richting aan dit oriëntatieproces door je “erop uit te sturen”: er wordt van je gevraagd om gedurende je gehele opleiding deel te nemen aan activiteiten die buiten jouw officiële studietraject vallen. Je bent vrij om naar eigen inzicht en interesse activiteiten te kiezen, zolang je ten minste één van de volgende twee dingen duidelijk kunt maken:

1. Wat is de maatschappelijke relevantie van de (filosofische) activiteit? (Voorbeeld: je bezoekt een boekpresentatie van een nieuwe vertaling van Nietzsche's *Vrolijke Wetenschap*. Je beargumenteert dat Nietzsche ons helpt onze eigen cultuur kritisch te bekijken, en daarom is het in het maatschappelijk belang om dit onder de aandacht te brengen.)
2. Wat is de filosofische relevantie van de (maatschappelijke) activiteit? (Voorbeeld: je bezoekt een op loting gebaseerde burgervergadering. Je beargumenteert en laat zien dat de praktijk ervan filosofische gevolgen heeft, omdat het ons denken over democratie onder druk zet.)

Voor de afronding gebruik je bovenstaande vragen als richtvragen voor de reflectie. Voor extra ondersteuning bij het reflecteren zie Nijgh & Tol (2017) en de reflectiecyclus van Korthagen.

Ga alvast op zoek naar leuke activiteiten. Denk aan het voeren van socratische gesprekken in een organisatie, PR-activiteiten voor de HTF, meelopen met een filosofiedocent, bezoek aan een (filosofische) lezing of evenement, deelname aan de studentenraad, oriëntatie masterstudie, etc. De filosofie heeft als voordeel dat ze zich *overal* mee mag bemoeien, zolang ze maar goed kan onderbouwen wat haar meerwaarde is. Wees creatief! Zorg ook voor diversiteit in je activiteiten. Bezigheden die onderdeel van je stage zijn, kunnen niet als keuze-activiteit dienen.

Twijfel je over of een activiteit geschikt is of heb je andere vragen?
Neem contact op met Eva Stor of Jelle Stegers, of stel je vraag via:
e.stor@hogeschoolvoortoegepastefilosofie.nl of
j.stegers@hogeschoolvoortoegepastefilosofie.nl

Toetsvorm

De toetsing bestaat uit deelname aan de activiteiten en de afronding.
1 EC staat voor 28 uur, waarvan 23 uur aan de keuzeactiviteiten te besteden zijn en 5 uur aan de afronding. Je schrijft dus niet voor elke activiteit een reflectie, maar een overkoepelende reflectie over 23 uur aan activiteiten!

Voor de afronding zijn er twee mogelijkheden:

1. Een schriftelijk reflectieverslag, bestaande uit:
 - minimaal 1200, maximaal 2000 woorden (excl. lijst van activiteiten & urenverantwoording);
 - lijst van activiteiten & urenverantwoording;
 - reflectie op 1ste richtvraag met betrekking tot een of meerdere activiteiten;
 - reflectie op 2^e richtvraag met betrekking tot een of meerdere activiteiten.
2. Een mondeling eindgesprek:
 - Een gesprek van 15-20 minuten
 - Je zult ondervraagd worden aan de hand van de twee richtvragen in relatie tot de activiteiten die je hebt gevolgd. Let op: een goede voorbereiding hiervoor is noodzakelijk, er staat evenveel uur voor als voor de schrijfopdracht.
 - Vooraf schriftelijk in te leveren: activiteitenlijst & urenverantwoording.

De afronding voor de keuzeactiviteiten zal per EC worden beoordeeld met 'voldaan' of 'niet-voldaan'. Voor studenten die al ruime (werk)ervaring hebben met of in het filosofisch-maatschappelijke veld is er ook de mogelijkheid om de keuzeactiviteiten af te ronden met het volgen van een extra module die buiten je studietraject valt. Neem in dat geval contact op met een van de docenten.

Inleveren

De schriftelijke afronding bestaat uit (1) een lijst van de activiteiten die je hebt bijgewoond inclusief urenverantwoording, en (2) je reflectie aan de hand van de twee richtvragen. Substantieel te weinig of te veel woorden voor je reflectie zal van invloed zijn op je beoordeling (vuistregel: bij te weinig woorden wordt gekeken of je aspecten niet beter en uitvoeriger had kunnen behandelen en bij te veel woorden wordt gekeken of die extra woorden écht nodig zijn om je verhaal te doen).

Voor de mondelinge afronding neem je contact op met Eva of Jelle voor een afspraak (je hebt de vrije keuze, maar het kan zijn dat je

doorverwezen wordt). Minstens 2 dagen voordat de afspraak plaats heeft.

Lever je schriftelijke afronding of, in het geval van een mondelinge afronding je urenverantwoording en activiteitenlijst, in via onze online leeromgeving. Geef je document de volgende bestandsnaam:

VoornaamAchternaamAfrondingscode (3KA1).

Literatuur

- Lida Nijgh & Nicolien van Tol, *Leren Reflecteren*. 3^e druk. Amsterdam, Uitgeverij Boom, 2017. (aanbevolen)
- Beoordelingsformulier (voor het maken van de verslagen)
- Beoordelingsmodel (voor het inzien van de criteria)

TOETSMATRIJS

Competenties: I. A1, A2 / I. B3, B4, B5 / I. C6, C7, C8

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Oriëntatie op de maatschappelijke reikwijdte van het vak filosofie, ter bevordering van de professionele vorming als Toegepast Filosoof.		+	++
Het opdoen van filosofische kennis en ervaringen naast de inhoud van de reguliere vakken binnen het curriculum.		+	++

Module 9

Retorica en Narrativiteit 2 (per. 3) – ALGEMEEN

Code

3RN1

Omvang

4 EC

Docent

Charly Bos MA

Leerdoelen

Basaal inzicht in de theorie over narrativiteit, in het bijzonder in relatie tot persoonsvorming. Doorontwikkeling van zowel de eigen narratieve als normatieve professionaliteit. Oefening in schrijfvaardigheid, in het bijzonder op autobiografische wijze en met behulp van narratief-interpretatieve middelen. Oefening in het analyseren en interpreteren van (autobiografische) teksten.

Inhoud

Deze module is het vervolg op Retorica en Narrativiteit I uit het 2^e jaar, waarin welsprekendheid centraal stond. In deze module staat narrativiteit centraal en werken we toe naar het schrijven van je eigen levensverhaal. Aan de hand van filosofische inzichten over

(persoons)vorming, en met bijzondere aandacht voor narratieve vormen en retorische mogelijkheden, werken we toe naar het schrijven van een autobiografische vormingsdocument.

Werkvorm	Interactieve colleges
Toetsvorm	Essay in de vorm van een persoonlijk, autobiografisch vormingsdocument.
Literatuur	Literatuur wordt tijdens de colleges bekend gemaakt en (digitaal) verstrekt.
Tijdsbegroting	Gedurende 4 weken 1,75 uur hoor-/werkcollege (7 uur) Voorbereiding colleges (boek en artikelen) 4 x 10 uur (40 uur) Schrijven autobiografisch vormingsdocument (64 uur)

Totaal: 112 uur

TOETSMATRIJS

Competenties: I. A1, A2 / I. C6, C7, C8 / II. 9

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Zelfkennis		+	+
Gevorderd inzicht in narrativiteit	+	+	+
Narratieve vaardigheid m.b.t. de beroepshouding (interview)			++
Praktische vaardigheid in welsprekendheid			++

Module 10

Normatieve Professionaliteit (per. 3) – TF-SPECIFIEK

Code	3TF-NP1
Omvang	4 EC
Docent	Daniël Doodkorte MA (en gastdocenten)
Leerdoelen	Kennisverwerving van de centrale begrippen en onderscheidingen uit het boek en de colleges. Ontwikkeling van het vermogen om: - een duidelijke (organisatie-)analyse van organisatorische problemen te maken; - een aanpak van concrete (organisatie)problemen m.b.v. een stappenplan op te stellen; - de vijf behandelde organisatieperspectieven in concrete praktijkgevallen toe te passen.

	- De student kan gemaakte keuzen helder formuleren en de daarbij gehanteerde vooronderstellingen duidelijk expliciteren.
Inhoud	Normatieve professionaliteit (NP) wordt vaak afgezet tegenover technische en instrumentele professionaliteit. Veel filosofen (Taylor voorop) waarschuwen voor de ondermijnende invloed van louter instrumentele opvattingen van professionaliteit (instrumentele kennis en instrumentele deskundigheid). NP wordt gezien als weerstand tegen (doorgeslagen) sturing op uitsluitend meetbare, kwantificeerbare, objectieve resultaten. Zichtbaar in de opvattingen over NP is de invloed van de kritische maatschappijtheorie van de <i>Frankfurter Schule</i>, in het bijzonder de uitwerking daarvan door Jürgen Habermas en zijn theorie over het communicatieve handelen (al heeft Taylor scherpe kritiek op weer het instrumentele hiervan). Ook van belang is de invloed van Donald Schön en zijn nadruk op het reflexieve karakter postmoderne beweging en de eigen normatieve horizon van professioneel kennis en inzicht. Van Michael Polanyi komt het begrip <i>tacit knowledge</i>; kern: we weten meer dan we kunnen vertellen. <i>Tacit knowledge</i> is een vorm van individuele <u>kennis</u> die 'in het hoofd zit' en moeilijk overdraagbaar is. De Nederlandse filosoof Harry Kunneman wijst, naast zijn pleidooi voor een horizontale moraliteit, ook op de noodzaak van een horizontale epistemologie, dat wil zeggen: een kritische deconstructie van verticale epistemologieën. Net als een verticale moraliteit op zoek is naar een absolute geldigheidsaanspraak, streven verticale epistemologieën naar zekere kennis.
Werkvorm	Hoor-, werk- en discussiecollege Na ieder college wordt een huiswerkopdracht gegeven. Deze bestaat uit het maken van een analyse van een bestaande werkpraktijk.
Toetsvorm	Het schrijven van een beleidsadvies naar aanleiding van een casus uit de praktijk van het organiseren.
Literatuur	o.a. Donald Schön, <i>The Reflective Practitioner</i>, Routledge, London, New York.
Tijdsbegroting	Gedurende 4 weken 1,75 uur college (7 uur) Vorbereiding / huiswerk / achtergrondliteratuur (4 x 10 = 40 uur) Zelfwerkuren (3 uur) Vorbereiding zelfwerkuren (3 x 2 = 6 uur) Uitwerking opdrachten zelfwerkuren (3 x 4 = 12 uur) Vorbereiding tentamenopdracht (35 uur) Bestuderen literatuur (20 uur) Tentamen (3 uur)
	Totaal: 126 uur

TOETSMATRIJS

Competenties: 1.A / I.B / I.C / II.9 / TF. 1-6

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Kennisverwerving van de centrale begrippen, onderscheidingen en organisatieperspectieven	+	++	+
Ontwikkeling van het vermogen om een duidelijke (organisatie-)analyse van organisatorische problemen te maken	+	+	++
Ontwikkeling van een aanpak van concrete (organisatie)problemen m.b.v. een stappenplan op te stellen.		+	++
Ontwikkeling vermogen om de vijf behandelde organisatieperspectieven in concrete praktijkgevallen toe te passen.	+	+	++

Module 11	Onderzoekskunde 3 (per. 3) – ALGEMEEN
Code	3OK1
Omvang	3 EC
Docent	Paul Teule MA
Leerdoelen	De module kent drie leerdoelen: (1) Kennis van basele kwalitatieve onderzoekscyclus (2) Inzicht in- en ervaring met praktijkgericht (filosofisch) onderzoek, van de oriëntatie- tot de ontwerpfase; (3) Ontwikkeling eigen visie op praktijkgericht (filosofisch) onderzoek voor de eigen beroepspraktijk.
Inhoud	In deze module kruipen we in de huid van een toegepast filosoof die als onderzoeker door een mogelijke opdrachtgever wordt ingezet in een organisatorische en/of maatschappelijke kwestie. In de colleges reflecteren we op en oefenen we het doen van filosofisch praktijkgericht onderzoek. Studenten maken een eindopdracht waarvoor ze een mogelijke opdrachtgever zoeken en enkele fasen van het onderzoeksproces doorlopen, en daarbij hun onderzoeksvaardigheden ontwikkelen.
Werkvorm	3 x werk-/discussiecollege

**Toetsvorm
Literatuur**

Portfolio
Wordt bekend gemaakt op Teams.

Tijdsbegroting

3x hoorcollege (3x 1,75 uur = 5,25 uur)
Voorbereiding college (25 uur)
Bestudering literatuur (34 uur)
Uitvoering eindopdracht (20 uur)

Totaal: 84,25 uur

TOETSMATRIJS

Competenties: II.9 / II.10 / II.11 / TF. 1,2 / OW. 1,2

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Kennis van basale kwalitatieve onderzoekscyclus	++	+	
Inzicht in- en ervaring met praktijkgericht (filosofisch) onderzoek, van de oriëntatie- tot de ontwerpfase	+	++	
Ontwikkeling visie op praktijkgericht (filosofisch) onderzoek voor de eigen beroepspraktijk.		+	++

Module 12**Keuzeactiviteit 3 (hele studiejaar) – ALGEMEEN****Code**

3KA3

Omvang

1 EC

Docent

Eva Stor MA en Jelle Stegers MA

Leerdoelen

Ter bevordering van je professionele vorming als Toegepast Filosoof is het zaak om je naast de filosofische basiskennis uit de reguliere vakken ook te *oriënteren* op de maatschappelijke reikwijdte van filosofie. Als Toegepast Filosoof richt je je op het beroepsmatig toepassen van deze kennisbasis op vraagstukken en problemen binnen een niet-academische context. Om filosofie te kunnen toepassen in een beroeps- en/of maatschappelijke context moet je, naast filosofische kennis, ook kennis hebben van die context. Maatschappelijke vraagstukken en problemen zijn complex en velerlei. De ontwikkeling van visie en begrip die nodig is om "greep te krijgen" op maatschappelijke problemen, wordt gecultiveerd door reflecterend en zelfstandig denken. Reflectie heeft als doel inzicht te krijgen in het handelen, gedrag, de drijfveren en vooronderstellingen van jezelf en anderen. *Reflecteren* is zodoende een belangrijke

Inhoud

vaardigheid van de Toegepast Filosoof. Door expliciet de nadruk te leggen op *oriëntatie van*, en *reflectie op*, het maatschappelijk veld waarbinnen de Toegepast Filosoof moet opereren, dragen de keuzeactiviteiten op *praktische wijze* bij aan het ontwikkelen van een professionele visie en houding als Toegepast Filosoof te aan zien van maatschappelijke vraagstukken en problemen.

Binnen deze modules geven we richting aan dit oriëntatieproces door je “erop uit te sturen”: er wordt van je gevraagd om gedurende je gehele opleiding deel te nemen aan activiteiten die buiten jouw officiële studietraject vallen. Je bent vrij om naar eigen inzicht en interesse activiteiten te kiezen, zolang je ten minste één van de volgende twee dingen duidelijk kunt maken:

1. Wat is de maatschappelijke relevantie van de (filosofische) activiteit? (Voorbeeld: je bezoekt een boekpresentatie van een nieuwe vertaling van Nietzsche's *Vrolijke Wetenschap*. Je beargumenteert dat Nietzsche ons helpt onze eigen cultuur kritisch te bekijken, en daarom is het in het maatschappelijk belang om dit onder de aandacht te brengen.)
2. Wat is de filosofische relevantie van de (maatschappelijke) activiteit? (Voorbeeld: je bezoekt een op loting gebaseerde burgervergadering. Je beargumenteert en laat zien dat de praktijk ervan filosofische gevolgen heeft, omdat het ons denken over democratie onder druk zet.)

Voor de afronding gebruik je bovenstaande vragen als richtvragen voor de reflectie. Voor extra ondersteuning bij het reflecteren zie Nijgh & Tol (2017) en de reflectiecyclus van Korthagen.

Ga alvast op zoek naar leuke activiteiten. Denk aan het voeren van socratische gesprekken in een organisatie, PR-activiteiten voor de HTF, meelopen met een filosofiedocent, bezoek aan een (filosofische) lezing of evenement, deelname aan de studentenraad, oriëntatie masterstudie, etc. De filosofie heeft als voordeel dat ze zich *overal* mee mag bemoeien, zolang ze maar goed kan onderbouwen wat haar meerwaarde is. Wees creatief! Zorg ook voor diversiteit in je activiteiten. Bezigheden die onderdeel van je stage zijn, kunnen niet als keuze-activiteit dienen.

Twijfel je over of een activiteit geschikt is of heb je andere vragen? Neem contact op met Eva Stor of Jelle Stegers, of stel je vraag via: e.stor@hogeschoolvoortoegepastefilosofie.nl of j.stegers@hogeschoolvoortoegepastefilosofie.nl

Toetsvorm

De toetsing bestaat uit deelname aan de activiteiten en de afronding. 1 EC staat voor 28 uur, waarvan 23 uur aan de keuzeactiviteiten te besteden zijn en 5 uur aan de afronding. Je schrijft dus niet voor elke

activiteit een reflectie, maar een overkoepelende reflectie over 23 uur aan activiteiten!

Voor de afronding zijn er twee mogelijkheden:

1. Een schriftelijk reflectieverslag, bestaande uit:
 - minimaal 1200, maximaal 2000 woorden (excl. lijst van activiteiten & urenverantwoording);
 - lijst van activiteiten & urenverantwoording;
 - reflectie op 1ste richtvraag met betrekking tot een of meerdere activiteiten;
 - reflectie op 2^e richtvraag met betrekking tot een of meerdere activiteiten.
2. Een mondeling eindgesprek:
 - Een gesprek van 15-20 minuten
 - Je zult ondervraagd worden aan de hand van de twee richtvragen in relatie tot de activiteiten die je hebt gevolgd. Let op: een goede voorbereiding hiervoor is noodzakelijk, er staat evenveel uur voor als voor de schrijfofdracht.
 - Vooraf schriftelijk in te leveren: activiteitenlijst & urenverantwoording.

De afronding voor de keuzeactiviteiten zal per EC worden beoordeeld met 'voldaan' of 'niet-voldaan'. Voor studenten die al ruime (werk)ervaring hebben met of in het filosofisch-maatschappelijke veld is er ook de mogelijkheid om de keuzeactiviteiten af te ronden met het volgen van een extra module die buiten je studietraject valt. Neem in dat geval contact op met een van de docenten.

Inleveren

De schriftelijke afronding bestaat uit (1) een lijst van de activiteiten die je hebt bijgewoond inclusief urenverantwoording, en (2) je reflectie aan de hand van de twee richtvragen. Substantieel te weinig of te veel woorden voor je reflectie zal van invloed zijn op je beoordeling (vuistregel: bij te weinig woorden wordt gekeken of je aspecten niet beter en uitvoeriger had kunnen behandelen en bij te veel woorden wordt gekeken of die extra woorden écht nodig zijn om je verhaal te doen).

Voor de mondelinge afronding neem je contact op met Eva of Jelle voor een afspraak (je hebt de vrije keuze, maar het kan zijn dat je doorverwezen wordt). Minstens 2 dagen voordat de afspraak plaats heeft.

Lever je schriftelijke afronding of, in het geval van een mondelinge afronding je urenverantwoording en activiteitenlijst, in via onze online leeromgeving. Geef je document de volgende bestandsnaam:

VoornaamAchternaamAfrondingscode (3KA1).

Literatuur

- Lida Nijgh & Nicolien van Tol, *Leren Reflecteren*. 3^e druk. Amsterdam, Uitgeverij Boom, 2017. (aanbevolen)
- Beoordelingsformulier (voor het maken van de verslagen)
- Beoordelingsmodel (voor het inzien van de criteria)

TOETSMATRIJS**Competenties: I. A1, A2 / I. B3, B4, B5 / I. C6, C7, C8**

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Oriëntatie op de maatschappelijke reikwijdte van het vak filosofie, ter bevordering van de professionele vorming als Toegepast Filosoof.		+	++
Het opdoen van filosofische kennis en ervaringen naast de inhoud van de reguliere vakken binnen het curriculum.		+	++

Module 13**Meewerkstage (hele studiejaar) – TF-SPECIFIEK****Code**

3TF-MST1

Omvang

15 EC

Docenten

diverse docenten + studietoecoördinator

Leerdoelen**Inhoud****Werkvorm****Toetsvorm****Literatuur**Zie: Stagegids Meewerk-/ProjectstageZie voor leerdoelen, competenties en toetsing: **Stagegids Meewerk-/Projectstage****Module 14****Schriftelijke Taalvaardigheid III (hele studiejaar)
– ALGEMEEN****Code**

3TV1

Omvang

1 EC

Docent

Drs. Angelina Hansman

Leerdoelen

Correcte toepassing van de regels van de Nederlandse spelling en grammatica, vermindering van veelvoorkomende stijlfouten en toepassing van een persoonlijke, aantrekkelijke en beeldende schrijfstijl in een concrete tekst (i.c. eindverslag Meewerk-/Projectstage).

Inhoud

Regels van de spelling van werkwoordsvormen, Engelse werkwoorden, tussenletters in samenstellingen, meervouden, interpunctie en hoofdletters, tekens bij letters (trema, apostrof, koppelteken, weglatingsteken), zelfstandig gebruikte woorden. Beginselen van de Nederlandse grammatica (zinsdelen, hoofd- en bijzinnen), stijlverschijnselen (o.m. hen/hen, oorzaak/reden), stijlfouten (foutieve inversie, foutieve samentrekking, foutieve beknopte bijzin, incongruentie, contaminatie, pleonasme, tautologie) en technieken ter verbetering van de eigen schrijfstijl (o.m. bedrijvende vorm, werkwoordstijl, elliptische zinnen, inversie en het splitsen van kettinzinnen, zinnen met lange aanloop en tangconstructies). Het toepassen van beeldspraak en stijlfiguren in een concrete tekst. Op individuele basis en naar behoefte worden bijspijkerbijeenkomsten georganiseerd.

Werkvorm

Bijspijkercolleges

Toetsvorm

Beoordeling van eindverslag Meewerk-/Projectstage (a.d.h.v. verstrekte beoordelingscriteria 3TV1* en 4TV1*)

Literatuur

- Syllabus Schriftelijke taalvaardigheid I - spelling, grammatica, stijlfouten (uitgave HTF).
- D. Pak, *Vlekkeloos Nederlands. Spelling en stijl compleet (niveau 4F)*. Den Haag, 2007.
- M. Hermans, *Schrijven met effect, stijlcursus*. Uitgeverij Couthino, Bussum, 2010.
- Stijlgids (in: *Vaardighedengids* - uitgave HTF).
- Reader Taalvaardigheid II (uitgave HTF)
- Beoordelingscriteria 3TV1* en 4TV1*

Tijdsbegroting

Herhaling theorie (5 uur)
 Extra oefening (10 uur)
 Check eindverslag op spelling (5 uur)
 Check eindverslag op persoonlijke schijfstijl (10 uur)

Totaal: 30 uur

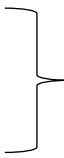
TOETSMATRIJS**Competenties: II. 9**

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Correcte toepassing van de regels van de Nederlandse spelling en grammatica.			++

Vermijding van veelvoorkomende stijlfouten.			++
Toepassing van een aantrekkelijke en beeldende schrijfstijl in een concreet verslag.			++

* Zie bijlage I

Vierde jaar

Module 1	Projectstage (hele studiejaar) – TF-SPECIFIEK
Code	4TF-PST1
Omvang	15 EC
Docenten	diverse docenten + studiecoördinator
Leerdoelen	 Zie: <u>Stagegids Meewerk-/Projectstage</u>
Inhoud	
Werkvorm	
Toetsvorm	
Literatuur	

Zie voor leerdoelen, competenties en toetsing: **Stagegids Meewerk-/Projectstage**

Module 2	Verdieping Filosofie (per. 1) – ALGEMEEN
Code	4VFI
Omvang	3 EC
Docent	Dr. Floris van den Berg
Leerdoelen	Oefenen om een eigen ingebrachte casus met hulp van vijf filosofen uit de geschiedenis van de filosofie te analyseren en tot een oplossing/aanbeveling te komen. Zelfstandige verbreding en verdieping van de grondbeginselen van de westerse en niet-westerse filosofie. Zelfstandige ontwikkeling van filosofische vaardigheden.
Inhoud	In deze module word je begeleid en aangestuurd bij het zelfstandig bestuderen van de geschiedenis van de filosofie. Leidend hierbij is het boek A.C. Grayling, <i>De geschiedenis van de filosofie</i> . Het resultaat van je zelfstudie geef je vorm in een essay.
Werkvorm	Werkcollege (zaterdagochtend)
Toetsvorm	Paper/werkstuk
Literatuur	- A.C. Grayling, <i>De geschiedenis van de filosofie</i>. Het Spectrum, Amsterdam, 2019. - E. Vermeersch en J. Braeckman, <i>De rivier van Herakleitos. Een eigenzinnige visie op de wijsbegeerte</i>, Houtekiet, Antwerpen, 2019.
Tijdsbegroting	Gedurende 1 zaterdagochtend 2x 1,75 uur (werk)college (3,5 uur) Voorbereiding / huiswerk / achtergrondliteratuur (35 uur) Bestuderen literatuur (20 uur) Voorbereiding paper/werkstuk (15 uur) Schrijven paper/werkstuk (10 uur)
Totaal: 83,5 uur	

Toetsmatrijs**Competenties: I. A1, A2 / I. B3, B4, B5 / I. C6, C7, C8**

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Zelfstandige verbreding en verdieping van de grondbeginselen van de Westerse filosofie.		+	++
Zelfstandige ontwikkeling van filosofische vaardigheden.		+	++

Module 3	Levenskunst 2 (per. 2) – ALGEMEEN
Code	4LK1
Omvang	3 EC
Docent	Martijn Janssen MA
Leerdoelen	Zelfstandige verbreding en verdieping van inzicht in de (ideeën)geschiedenis van de westerse filosofie. Uitdiepen van een onderwerp naar keuze uit een aanbod van thema's en teksten rondom levenskunst.
Inhoud	In deze module word je begeleid en aangestuurd bij het zelfstandig bestuderen van de geschiedenis van de filosofie. De nadruk ligt op het uitwerken van een specifiek thema, hetzij uit een bepaalde periode hetzij door de periodes heen. Bijvoorbeeld hedonisme en geluk bij Epicurus en bij een hedendaags auteur als Veenhoven. Of de ontwikkeling van de vrijheid in de moderne tijd: een vergelijkende studie tussen het existentialisme en Foucault.
Werkvorm	Werkcollege (waarin thema's worden aangedragen, geselecteerd, uitgewerkt en beoordeeld).
Toetsvorm	Paper/werkstuk
Literatuur	- J. Dohmen (red.), <i>Over levenskunst. De grote filosofen over het goede leven</i>. Uitgeverij Ambo, Amsterdam 2014, 20ste herziene druk (geen eerdere drukken!). - Joep Dohmen, <i>Iemand zijn. Filosofie van de persoonlijke vorming</i>. Uitgeverij Ambo, Amsterdam 2022.
Tijdsbegroting	Gedurende 1 zaterdagochtend 2x 1,75 uur (werk)college (3,5 uur) Voorbereiding / huiswerk / achtergrondliteratuur (35 uur) Bestuderen literatuur (20 uur) Voorbereiding paper/werkstuk (15 uur) Schrijven paper/werkstuk (10 uur)
	Totaal: 83,5 uur

TOETSMATRIJS**Competenties: I. A1, A2 / I. B3, B4, B5 / I. C6, C7, C8**

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen	+	+	++
Zelfstandige verbreding en verdieping van een concreet thema naar keuze uit de (ideeën)geschiedenis van de praktische (levenskunst) filosofie	+	+	++
Uitleg rol en context bij een specifieke auteur	+	++	
Uitleg en verbinding met voorbeelden uit eigen leven (toepassing).	+	+	++

Module 4**Verdieping Wijsgerige Ethiek (per. 3)**

Code	4WE1
Omvang	3 EC
Docent	Paul Teule MA
Leerdoelen	Zelfstandige verbreding en verdieping van je kennis van en inzicht in de normatieve ethiek; Ontwikkeling interview-, onderzoeks- en schrijfvaardigheden.
Inhoud	Centraal staat de kwestie 'voltooid leven'. D66 is in 2020 met een concreet wetsvoorstel gekomen. Aan deze discussie, en aan de haalbaarheid en wenselijkheid van het wetsvoorstel, zitten tal van politieke, medische, juridische, maar uiteraard ook ethisch-filosofische haken en ogen. Naast het kabinet en de politieke partijen hebben tal van maatschappelijke partijen zich in deze discussie gemengd, vaak met stevige bezwaren. De artsen (verenigd in de KNMG) zijn bijvoorbeeld zeer kritisch, omdat het wetsvoorstel ouderdom zou stigmatiseren en bovendien zou de huidige euthanasiewet nu al voldoende mogelijkheden bieden. In de opdracht van dit vak breng je deze discussie in kaart via begripsanalyse(s), argumentenladder en een interview, hetgeen je probeert samen te brengen in-, c.q. dienstbaar te maken aan, een persoonlijke positiebepaling.
Werkvorm	Hoor-/werkcollege (zaterdagochtend)
Toetsvorm	Portfolio met o.a. begripsanalyse en interview
Literatuur	Van Hees e.a., <i>Basisboek ethiek</i> . Uitgeverij Boom, Amsterdam, 2014

Tijdsbegroting

Gedurende 1 zaterdagochtend 2 x 1,75 uur (werk)college (3,5 uur)
 Bestudering literatuur (25 uur) Voorbereiding portfolio (10 uur)
 Samenstelling portfolio, incl. schrijven position paper (45 uur)

Totaal: 83,5 uur

TOETSMATRIJS

Competenties: I. A1, A2 / I. B3, B4, B5 / I. C6, C7, C8

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen		+	++
Zelfstandige verbreding en verdieping van je kennis van en inzicht in de normatieve ethiek		+	++
Ontwikkeling interview-, onderzoeks- en schrijfvaardigheden		+	++
Ontwikkeling conceptuele analyse		+	++
Ontwikkeling argumentatievaardigheden		+	++
Ontwikkeling positionering		+	++

Module 5**Afstudeerprogramma (hele studiejaar) – TF-SPECIFIEK****Code**

4TF-ASP1

Omvang

25 EC

Docenten

diverse docenten + studietoelichting + coördinator Afstuderen

Leerdoelen**Inhoud****Werkvorm****Toetsvorm****Literatuur**

Zie: Studiehandleiding Afstuderen

N.B.

Uitvoering van het Afstudeerprogramma (4TF-ASP1) geldt als het afleggen van een examen.

Module 6**Verdieping Wijsgerige Antropologie (per. 3)****Code**

4WA1

Omvang

3 EC

Docent

Charly Bos MA

Leerdoelen	Zelfstandige verbreding en verdieping van één van de centrale kwesties van de Wijsgerige Antropologie. Zelfstandige ontwikkeling van twee fundamentele filosofische vaardigheden: begripsverheldering en argumentatie.
Inhoud	In deze module word je begeleid en aangestuurd bij het zelfstandig verkennen van een centrale wijsgerig-antropologische kwestie, die jij zelf hebt herkend in een maatschappelijke praktijk. Je leest drie artikelen van toonaangevende filosofen en ontwikkelt in discussie met deze auteurs een eigen positie, die je verheldert en toelicht aan de hand van voorbeelden uit de door jouw gekozen maatschappelijke praktijk.
Werkvorm	Werkcollege
Toetsvorm	Paper/werkstuk
Literatuur	Drie artikelen, gekozen uit een set artikelen die de docent aanbiedt.
Tijdsbegroting	Gedurende 1 zaterdagochtend 2 x 1,75 uur (werk)college (3,5 uur) Lezen artikelen (25 uur) Ontwikkelen concept (10 uur) Verwerken feedback (5 uur) Schrijven 1e versie (20 uur) Verwerken feedback (5 uur) Schrijven 2e versie (15 uur)
Totaal: 83,5 uur	

TOETSMATRIJS

Competenties: I. A1, A2 / I. B3, B4, B5 / I. C6, C7, C8

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Zelfstandige verbreding en verdieping van één van de centrale kwesties van de Wijsgerige Antropologie.		+	++
Zelfstandige ontwikkeling van twee fundamentele filosofische vaardigheden: begripsverheldering en argumentatie.		+	++

Module 7 | **Verdieping Politieke en Sociale Filosofie (per. 4)**

Code	4PSF1
Omvang	3 EC

Docent	Ivana Ivkovic MA
Leerdoelen	Reflecteren over politieke vraagstukken als vrijheid, gelijkheid en rechtvaardigheid aan de hand van concrete actuele kwesties, deelname aan een politieke discussie en het schrijven van een filosofisch paper.
Inhoud	Het werkcollege van deze verdiepingsmodule staat in het teken van het voeren van politieke debatten over drie onderwerpen: rechtvaardigheid, vrijheid en gelijkheid. Tijdens de bijeenkomst voeren de studenten drie keer in drie groepen een politiek debat over een van de drie onderwerpen. De discussies zullen gevoerd worden op basis van casussen die studenten zelf vooraf aan de bijeenkomst ingebracht hebben.
Werkvorm	Werkcollege
Toetsvorm	Deze module wordt afgesloten met een paper van ca. 1500 woorden over een zelf gekozen casus, waarbij minstens twee bronnen aan bod komen.
Literatuur	Teksten die tijdens het college worden uitgedeeld.
Tijdsbegroting	Gedurende 1 zaterdagochtend 2x 1,75 uur (werk)college (3,5 uur) Voorbereiding / huiswerk / achtergrondliteratuur (35 uur) Bestuderen literatuur (20 uur) Voorbereiding paper/werkstuk (15 uur) Schrijven paper/werkstuk (10 uur)
Totaal: 83,5 uur	

TOETSMATRIJS

Competenties: I. A1, A2 / I. B3, B4, B5 / I. C6, C7, C8

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Zelfstandige verbreding en verdieping van één van de centrale kwesties van de politieke en sociale filosofie		+	++
Reflecteren over politieke vraagstukken als vrijheid, gelijkheid en rechtvaardigheid aan de hand van concrete actuele kwesties		+	++

Module 8 **Verdieping Wetenschapsfilosofie (per. 4)**

Code	4WF1
Omvang	3 EC
Docent	Floris van den Berg

Leerdoelen	Een beargumenteerde positie innemen in een wetenschapsfilosofisch debat of ten opzichte van wetenschapsfilosofische theorie (in relatie tot wetenschappelijk onderzoek met maatschappelijke impact).
Inhoud	In deze module word je begeleid en aangestuurd bij het zelfstandig bestuderen van teksten uit de Wetenschapsfilosofie. Ook word je begeleid bij het leren nadenken over bovenstaande wetenschapsfilosofische thema's aan de hand van de begrippen en thema's die in 1WF1 aan de orde zijn gekomen.
Werkvorm	Werkcollege (aanwezigheidsplicht)
Toetsvorm	Essay
Literatuur	De literatuur voor het college zal aangekondigd worden in de studiehandleiding van deze module.
Tijdsbegroting	Gedurende 1 zaterdagochtend 2x 1,75 uur (werk)college (3,5 uur) Voorbereiden college en bestuderen literatuur (26 uur) Voorbereiden en schrijven essay (55 uur)
Totaal: 84,5 uur	

TOETSMATRIJS

Competenties: I. A1, A2 / I. B3, B4, B5 / I. C6, C7, C8

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Zelfstandige verbreding en verdieping van een van de centrale kwesties van de wetenschapsfilosofie		+	++
Inzicht in de canon van de moderne wetenschapsfilosofie.		+	++

Module 9 **Schriftelijke Taalvaardigheid IV (hele studiejaar)** **– ALGEMEEN**

Code	4TV1
Omvang	1 EC
Docent	Drs. Angelina Hansman
Leerdoelen	Correcte toepassing van de regels van de Nederlandse spelling en grammatica, vermindering van veelvoorkomende stijlfouten en toepassing van een persoonlijke, aantrekkelijke en beeldende schrijfstijl in een concrete tekst (i.c. eindverslag Beroepsproduct).
Inhoud	Regels van de spelling van werkwoordsvormen, Engelse werkwoorden, tussenletters in samenstellingen, meervouden, interpunctie en hoofdletters, tekens bij letters (trema, apostrof, koppelteken, weglatingsteken), zelfstandig gebruikte woorden. Beginselen van de

Werkvorm**Toetsvorm****Literatuur****Tijdsbegroting**

Nederlandse grammatica (zinsdelen, hoofd- en bijzinnen), stijlverschijnselen (o.m. hen/hen, oorzaak/reden), stijlfouten (foutieve inversie, foutieve samentrekking, foutieve beknopte bijzin, incongruentie, contaminatie, pleonasme, tautologie) en technieken ter verbetering van de eigen schrijfstijl (o.m. bedrijvende vorm, werkwoordstijl, elliptische zinnen, inversie en het splitsen van kettingzinnen, zinnen met lange aanloop en tangconstructies). Het toepassen van beeldspraak en stijlfiguren in een concrete tekst. Op individuele basis en naar behoefte worden bijspijkerbijeenkomsten georganiseerd.

Bijspijkercolleges

Beoordeling van het Beroepsproduct (a.d.h.v. verstrekte beoordelingscriteria 3TV1* en 4TV1*)

Syllabus Schriftelijke taalvaardigheid I - spelling, grammatica, stijlfouten (uitgave HTF).

D. Pak, *Vlekkeloos Nederlands. Spelling en stijl compleet (niveau 4F)*. Den Haag, 2007.

M. Hermans, *Schrijven met effect, stijlcursus*. Uitgeverij Couthino, Bussum, 2010.

Stijlgids (in: *Vaardighedengids* - uitgave HTF).

Reader Taalvaardigheid II (uitgave HTF)

Beoordelingscriteria 3TV1* en 4TV1*

Herhaling theorie (5 uur)

Extra oefening (10 uur)

Check eindverslag op spelling (5 uur)

Check eindverslag op persoonlijke schijfstijl (10 uur)

Totaal: 30 uur

TOETSMATRIJS**Competenties: II. 9**

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Correcte toepassing van de regels van de Nederlandse spelling en grammatica.			++
Vermijding van veelvoorkomende stijlfouten.			++
Toepassing van een aantrekkelijke en beeldende schrijfstijl in een concreet verslag.			++

* Zie bijlage I

Module 10	Keuzeactiviteit 4 (hele studiejaar) – ALGEMEEN
Code	4KA1
Omvang	1 EC
Docent	Eva Stor MA en Jelle Stegers MA
Leerdoelen	Ter bevordering van je professionele vorming als Toegepast Filosoof is het zaak om je naast de filosofische basiskennis uit de reguliere vakken ook te <i>oriënteren</i> op de maatschappelijke reikwijdte van filosofie. Als Toegepast Filosoof richt je je op het beroepsmatig toepassen van deze kennisbasis op vraagstukken en problemen binnen een niet-academische context. Om filosofie te kunnen toepassen in een beroeps- en/of maatschappelijke context moet je, naast filosofische kennis, ook kennis hebben van die context. Maatschappelijke vraagstukken en problemen zijn complex en velerlei. De ontwikkeling van visie en begrip die nodig is om “greep te krijgen” op maatschappelijke problemen, wordt gecultiveerd door reflecterend en zelfstandig denken. Reflectie heeft als doel inzicht te krijgen in het handelen, gedrag, de drijfveren en vooronderstellingen van jezelf en anderen. <i>Reflecteren</i> is zodoende een belangrijke vaardigheid van de Toegepast Filosoof. Door expliciet de nadruk te leggen op <i>oriëntatie van</i>, en <i>reflectie op</i>, het maatschappelijk veld waarbinnen de Toegepast Filosoof moet opereren, dragen de keuzeactiviteiten op <i>praktische wijze</i> bij aan het ontwikkelen van een professionele visie en houding als Toegepast Filosoof te aan zien van maatschappelijke vraagstukken en problemen.
Inhoud	Binnen deze modules geven we richting aan dit oriëntatieproces door je “erop uit te sturen”: er wordt van je gevraagd om gedurende je gehele opleiding deel te nemen aan activiteiten die buiten jouw officiële studietraject vallen. Je bent vrij om naar eigen inzicht en interesse activiteiten te kiezen, zolang je ten minste één van de volgende twee dingen duidelijk kunt maken: 1. <u>Wat is de maatschappelijke relevantie van de (filosofische) activiteit?</u> (Voorbeeld: je bezoekt een boekpresentatie van een nieuwe vertaling van Nietzsche’s <i>Vrolijke Wetenschap</i>. Je beargumenteert dat Nietzsche ons helpt onze eigen cultuur kritisch te bekijken, en daarom is het in het maatschappelijk belang om dit onder de aandacht te brengen.) 2. <u>Wat is de filosofische relevantie van de (maatschappelijke) activiteit?</u> (Voorbeeld: je bezoekt een op loting gebaseerde burgervergadering. Je beargumenteert en laat zien dat de praktijk ervan filosofische gevolgen heeft, omdat het ons denken over democratie onder druk zet.) Voor de afronding gebruik je bovenstaande vragen als richtvragen voor de reflectie. Voor extra ondersteuning bij het reflecteren zie Nijgh & Tol (2017) en de reflectiecyclus van Korthagen.

Ga alvast op zoek naar leuke activiteiten. Denk aan het voeren van socratische gesprekken in een organisatie, PR-activiteiten voor de HTF, meelopen met een filosofiedocent, bezoek aan een (filosofische) lezing of evenement, deelname aan de studentenraad, oriëntatie masterstudie, etc. De filosofie heeft als voordeel dat ze zich *overal* mee mag bemoeien, zolang ze maar goed kan onderbouwen wat haar meerwaarde is. Wees creatief! Zorg ook voor diversiteit in je activiteiten. Bezigheden die onderdeel van je stage zijn, kunnen niet als keuze-activiteit dienen.

Twijfel je over of een activiteit geschikt is of heb je andere vragen? Neem contact op met Eva Stor of Jelle Stegers, of stel je vraag via: e.stor@hogeschoolvoortoegepastefilosofie.nl of j.stegers@hogeschoolvoortoegepastefilosofie.nl

Toetsvorm

De toetsing bestaat uit deelname aan de activiteiten en de afronding. 1 EC staat voor 28 uur, waarvan 23 uur aan de keuzeactiviteiten te besteden zijn en 5 uur aan de afronding. Je schrijft dus niet voor elke activiteit een reflectie, maar een overkoepelende reflectie over 23 uur aan activiteiten!

Voor de afronding zijn er twee mogelijkheden:

1. Een schriftelijk reflectieverslag, bestaande uit:
 - minimaal 1200, maximaal 2000 woorden (excl. lijst van activiteiten & urenverantwoording);
 - lijst van activiteiten & urenverantwoording;
 - reflectie op 1ste richtvraag met betrekking tot een of meerdere activiteiten;
 - reflectie op 2^e richtvraag met betrekking tot een of meerdere activiteiten.
2. Een mondeling eindgesprek:
 - Een gesprek van 15-20 minuten
 - Je zult ondervraagd worden aan de hand van de twee richtvragen in relatie tot de activiteiten die je hebt gevolgd. Let op: een goede voorbereiding hiervoor is noodzakelijk, er staat evenveel uur voor als voor de schrijfplicht.
 - Vooraf schriftelijk in te leveren: activiteitenlijst & urenverantwoording.

De afronding voor de keuzeactiviteiten zal per EC worden beoordeeld met 'voldaan' of 'niet-voldaan'. Voor studenten die al ruime (werk)ervaring hebben met of in het filosofisch-maatschappelijke veld is er ook de mogelijkheid om de keuzeactiviteiten af te ronden met het volgen van een extra module die buiten je studietraject valt. Neem in dat geval contact op met een van de docenten.

Inleveren

De schriftelijke afronding bestaat uit (1) een lijst van de activiteiten die je hebt bijgewoond inclusief urenverantwoording, en (2) je reflectie

aan de hand van de twee richtvragen. Substantieel te weinig of te veel woorden voor je reflectie zal van invloed zijn op je beoordeling (vuistregel: bij te weinig woorden wordt gekeken of je aspecten niet beter en uitvoeriger had kunnen behandelen en bij te veel woorden wordt gekeken of die extra woorden écht nodig zijn om je verhaal te doen).

Voor de mondelinge afronding neem je contact op met Eva of Jelle voor een afspraak (je hebt de vrije keuze, maar het kan zijn dat je doorverwezen wordt). Minstens 2 dagen voordat de afspraak plaats heeft.

Lever je schriftelijke afronding of, in het geval van een mondelinge afronding je urenverantwoording en activiteitenlijst, in via onze online leeromgeving. Geef je document de volgende bestandsnaam:

VoornaamAchternaamAfrondingscode (3KA1).

Literatuur

- Lida Nijgh & Nicolien van Tol, *Leren Reflecteren*. 3^e druk. Amsterdam, Uitgeverij Boom, 2017. (aanbevolen)
- Beoordelingsformulier (voor het maken van de verslagen)
- Beoordelingsmodel (voor het inzien van de criteria)

TOETSMATRIJS

Competenties: I. A1, A2 / I. B3, B4, B5 / I. C6, C7, C8

	Kennisvragen / reproductie	Inzichtvragen / analyse	Toepassing
Leerdoelen			
Oriëntatie op de maatschappelijke reikwijdte van het vak filosofie, ter bevordering van de professionele vorming als Toegepast Filosoof.		+	++
Het opdoen van filosofische kennis en ervaringen naast de inhoud van de reguliere vakken binnen het curriculum.		+	++

BIJLAGE

BIJLAGE I

Beoordelingscriteria Schriftelijke Taalvaardigheid III en IV (3TV1 en 4TV1)

Inleiding

De HTF stelt hoge eisen aan de schriftelijke taalvaardigheid van haar studenten. Juist voor een Toegepast Filosoof is het van het grootste belang dat hij zijn gedachten en ideeën op adequate wijze onder woorden kan brengen, dat wil zeggen: zonder dat taal- en spelfouten afleiden van de inhoud en door middel van aantrekkelijk en helder taalgebruik. Daarom bevat het algemene curriculum van de HTF drie modules die expliciet met schriftelijke taalvaardigheid en schrijfvaardigheid te maken hebben: Schriftelijke taalvaardigheid I en II (1TV1 en 1TV2), en Taalfilosofie en Metaforen (2TM1). Deze leerlijn schriftelijke taalvaardigheid krijgt zijn vervolg in de modules 3TV1 en 4TV1. Hierbij worden respectievelijk het verslag van de Meewerk-/Projectstage (3MST1 en 4PST1) en het Beroepsproduct in het kader van het Afstudeerprogramma (4ASPI) door een neerlandicus beoordeeld op basis van onderstaande beoordelingscriteria.

Beoordelingscriteria

Bij de beoordeling van de werkstukken wordt op de volgende aspecten gelet:

1) Spelling en stijl

Het gaat hier om de correcte toepassing van de regels van de Nederlandse spelling en het vermijden van veelvoorkomende stijlfouten.

Gespecificeerd:

- werkwoordsvormen
- Engelse werkwoorden
- tussenletters in samenstellingen
- meervouden
- interpunctie en hoofdletters
- tekens bij letters (trema, apostrof, koppelteken, weglatingsteken)
- zelfstandig gebruikte woorden
- hoofd- en bijzinnen
- hen/hun
- oorzaak/reden
- incongruentie
- contaminatie
- pleonasme
- tautologie

2) Persoonlijk, aantrekkelijk en beeldend schrijven

Het gaat hier om de toepassing van diverse technieken ter verbetering van de eigen schrijfstijl.

Gespecificeerd:

- toepassing bedrijvende vorm en werkwoordstijl
- vermijding lijdende vorm en naamwoordstijl
- toepassing elliptische zinnen
- toepassing inversie (gevarieerde zinsbouw)
- vermijding kettingzinnen, zinnen met lange aanloop en tangconstructies
- toepassing elementen van persoonlijk schrijven (lezer aanspreken, ik/wij gebruiken etc.)
- toepassing van vormen beeldspraak (metaforen, vergelijkingen, metonymia etc.)
- toepassing van stijlfiguren (ironie, hyperbool, eufemisme, retorische vraag etc.)

Normering

Het verslag van de Meewerk-/Projectstage en het Beroepsproduct in het kader van het Afstudeerprogramma worden beoordeeld op basis van bovenstaande criteria. Hierbij worden twee cijfers toegekend:

- a) één cijfer voor spelling en stijl
- b) één cijfer voor de schrijfstijl

Ad. a

Het cijfer voor spelling en stijl wordt bepaald door het aantal gemaakte spelling- en stijlfouten (zie bovenstaande gespecificeerde beoordelingscriteria). Hierbij geldt gemiddeld per pagina volledige tekst (600 woorden) de volgende normering:

- 0 fout	:	10
- 1 fout	:	9
- 1,5 fout	:	8
- 2 fout	:	7
- 2,5 fout	:	6
- 3 fout	:	5
- 3,5 fout	:	4
- 4 fout	:	3
- 4,5 fout	:	2
- 5 fout	:	1

Ad. b

Het cijfer voor de schrijfstijl wordt bepaald door de mate waarin de technieken ter verbetering van de eigen schrijfstijl in de tekst worden toegepast (zie bovenstaande gespecificeerde beoordelingscriteria). Het betreft hier een indrukcijfer, waarbij de

examinator aangeeft welke schrijftechnieken in meer of mindere mate en al dan niet succesvol zijn toegepast. Het cijfer varieert van 10 tot 1.

Eindcijfer

Het eindcijfer wordt bepaald door het gemiddelde van het behaalde cijfer voor spelling en stijl enerzijds en het behaalde cijfer voor schrijfstijl anderzijds.

